

DE RECHTVAARDIGE IS VOORTREFFELIJKER DAN ZIJN NAASTE

Engelse titel: A Play for the Godly

Door

THOMAS WATSON

Vertaling: W. Westerbeke

STICHTING GIHONBRON
MIDDELBURG
2003

INHOUD

De rechtvaardige is voortreffelijker dan zijn naaste

Voorwoord

I. Waarin een rechtvaardige voortreffelijker is dan zijn naaste

A. Wat hij is

1. *Hij is meer begaafd met wijsheid*
 - a. in kennis van zichzelf
 - b. in kennis van Jezus Christus
 - c. in onderscheid van de tijden

2. *Hij heeft een uitnemende geboorte*

3. *Hij bezit een uitnemende schoonheid*

4. *Zijn gedachten zijn voortreffelijk*

5. *Zijn begeerten zijn voortreffelijk*
 - a. Hij begeert Christus
 - b. Hij is onvergenoegd zonder Christus
 - c. Hij begeert gedurig meer van Christus

6. *Zijn taal is voortreffelijk*

7. *Hij heeft een uitmuntende geest*
 - a. Een hoog verheven geest
 - b. Een edelmoedige geest
 - c. Een onoverwinnelijke geest

8. *Zijn gebeden zijn voortreffelijker*
 - a. te zien in hun waardig gedrag
 - b. te zien in het genadig antwoord
 - c. omdat de gebeden vol heilige vurigheid zijn
 - d. omdat hij in het gebed zijn geloof toont
 - e. omdat ze door Jezus Christus aan Zijn Vader geboden worden

9. *Zijn tranen zijn voortreffelijker*

10. Zijn leven is voortreffelijker

- a. vanwege zijn geestelijkheid
 - ? hij wandelt naar de regel van de Schrift
 - ? hij leeft door het geloof
 - ? hij leeft voorbeeldig, als een christen
- b. vanwege zijn nuttigheid
 - ? hij is behulpzaam voor andere mensen
 - ? hij is behulpzaam aan de zielen van anderen
 - ? hij werkt helend en is goed voor een geheel koninkrijk

11. Zijn dood is voortreffelijk en dierbaar

- a. voor God
- b. voor de overblijvende godzaligen

12. Zijn lichaam is voortreffelijk

B. Wat hij heeft

1. *Zijn naam is voortreffelijk*
2. *Zijn gezelschap is voortreffelijk*
 - a. hij heeft de gemeenschap der heiligen
 - b. hij heeft gemeenschap met God
3. *Hij heeft voortreffelijke beloften die hem toebehoren*
4. *Hij heeft voortreffelijke vrijheid*
5. *Hij heeft voortreffelijk voedsel*
6. *Hij heeft een voortreffelijk wapen*
7. *Hij heeft een voortreffelijke hoop*
8. *Hij heeft een voortreffelijke vreugde*
 - a. een inwendig vermaak
 - b. een ongemengde vreugde
 - c. een duurzame vreugde

C. Wat hij zal hebben

1. *Hij zal een betere vergelding hebben*
2. *Hem zal een koninkrijk gegeven worden*

II. Waarom een rechtvaardige voortreffelijker is dan zijn naaste

Vanwege de nauwe verwantschap met Christus

1. er is een bloedverwantschap
2. er is een vereniging

De rechtvaardigheid geeft een hoge waardigheid aan hem.

Gebruik 1

De rechtvaardigheid en genade geven haar een glans in Gods ogen

Gebruik 2

De rechtvaardigheid geeft hen een grote eer en aanzien in Gods ogen

Gebruik 3

God ziet de rechtvaardigen voortreffelijker dan anderen, wat blijkt uit de volgende eretitels die God hen geeft:

- a. God noemt hen Zijn juwelen
 - ? wegens hun glinsterende hoedanigheid
 - ? wegens hun waarde
- b. God noemt hen Zijn verborgen
 - ? wegens hun onzichtbaarheid
 - ? wegens hun verberging tot hun veiligheid
- c. God noemt hen de heerlijken der aarde
- d. God noemt hen Zelf vaten der eer
- e. God noemt hen Zijn oogappel
- f. God noemt hen Zijn erfdeel
- g. God noemt hen een plant van naam
- h. God noemt hen mede erfgenamen van Christus
- i. God noemt hen lichten in de wereld
- j. God noemt hen een afgezonderd volk
- k. God noemt hen koninklijke priesters
 - ? ze zijn koningen
 - ? ze zijn ook priesters
- l. God noemt hen een sierlijke kroon en een koninklijke hoed in Zijn hand

Gebruik 4

God waardeert de rechtvaardige geheel anders dan de mensen hen waarderen

Gebruik 5

De rechtvaardige is dierbaar bij God en ligt na aan Zijn hart

Gebruik 6

Leer welke eerbied wij behoren te hebben voor de rechtvaardigen

Gebruik 7

God zal gestreng handelen tegen degenen die de rechtvaardige slecht behandelen

Gebruik 8

Onderzoek of wij tot de rechtvaardigen behoren

- a. Een rechtvaardige is nederig
- b. Een rechtvaardige legt het ernstig toe op heiligheid
- c. Een rechtvaardige is rechtvaardig in zijn handelingen
- d. Een rechtvaardige dient God uit een beginsel van liefde
- e. Een rechtvaardige volhardt in zijn godsdienst

Gebruik 9

Laat hun uitnemendheid ons aanmoedigen tot ware vroomheid

- a. Acht God boven alles
 - ? Zijn wijsheid is uitmuntend
 - ? Zijn macht is uitmuntend
 - ? Zijn heiligheid is uitmuntend
 - ? Hij is mededeelzaam heilig
 - ? Hij is onveranderlijk heilig
 - ? Zijn liefde is uitmuntend
 - ? Hij is de Pit en Merg van al wat goed is
- b. Laat de rechtvaardige niet iets van zijn uitnemendheid verliezen
 - ? Laten ze niet aardsgezind zijn
 - ? Laten ze zich niet verlagen door zondige volgzaamheid
 - ? Laten ze niet afgunstig zijn op de voorspoed van godlozen
 - ? Ga met hen om in hun gezelschap
 - ? Laten ze uitnemend zijn in hun wandel
 - ? Laten ze dankbaar zijn

Gebruik 10

Troost voor de rechtvaardigen

- a. God ziet uitnemendheid in hen, als zij lage gedachten van zichzelf hebben
- b. God acht hen uitnemend, juist als zij gekweld worden door onderdrukking
- c. God acht hen uitnemend, ook bij verlating van God

Besluit

De voortreffelijkheid van een rechtvaardig mens

De rechtvaardige is voortreffelijker dan zijn naaste. Spreuken 12:26a.

Voorwoord

Salomo was een beroemd man. Een wonder op de wereld. Hij kon over de bomen spreken, van de cederboom die op de Libanon groeit, tot de hysop die aan de wand uitwast, Koningen 4:33. Zijn spreuken zijn diepzinnig. Het zijn heilige zinnebeelden, ingesteld door de Geest van God en beschreven door hem, die zowel koning als prediker was. Een groot deel van dit boek doet ons het onderscheid zien tussen een Godzalige en een goddeloze. De gelukzaligheid van de één en de ellende van de ander.

Deze tekst wordt tot lofprijzing van een rechtvaardig mens uitgesproken. *De rechtvaardige is voortreffelijker dan zijn naaste.*

1. Ik begin met het eerste woord: *de rechtvaardige*.

Er is een drieërlei rechtvaardigheid.

a. *Een burgerlijke rechtvaardigheid*; zo zijn degenen rechtvaardig die met burgerlijke deugden, zoals voorzichtigheid, gerechtigheid en matigheid versierd zijn. En die zichzelf niet schuldig maken aan overtreding van enige wetten en niet stranden op een klip van zichtbare schande. Deze rechtvaardigheid wordt goedgekeurd in de menselijke rechtbank; maar is niet genoeg tot zaligheid. Onder de schone bladeren van burgerlijkheid kan een worm van ongeloof verborgen liggen. Menig mens die eens bekleed was met deze zedigheid ligt nu al in de hel. Een Gilde-os mag men met linten omhangen, hij kan een versiering rond zijn hals dragen, toch gaat hij ter slachting. Alhoewel het om de eer van deze eeuw wel te wensen was dat er wat meer burgerlijke rechtvaardigheid in de wereld gevonden mocht worden!

b. *Er is ook een evangelische rechtvaardigheid*. Deze is een toegerekende rechtvaardigheid, namelijk dat de rechtvaardigheid van Christus ons toegerekend wordt. In Adam waren wij allen doodschuldige mensen *In welken wij allen gezondigd hebben*, Romeinen 5:12. Indien door dat verbondshoofd alle mensen schuldig gemaakt zijn, is nochtans *Christus ons geworden tot rechtvaardigheid*, 1 Korinthe 1:30. En werkelijk, het is alleen deze rechtvaardigheid waardoor wij kunnen bestaan voor het gericht Gods. *Dit zal Zijn Naam zijn waarmee men Hem noemen zal: de Heere onze Gerechtigheid*, Jeremia 23:6. Deze rechtvaardigheid is een rok zonder naad, die ons niet alleen bedekt, maar ook versiert. Deze rechtvaardigheid is zo zeker de onze om ons te rechtvaardigen, als ze het een eigendom van Christus is, om ons te geven.

c. Ten derde, *er is een meegedeelde rechtvaardigheid*, dat is de instorting van het zaad der genade en de aanwezigheid ervan in de ziel. Daardoor wordt iemand inwendig een heilige gemaakt. Zo wordt van dezulken gezegd dat ze rechtvaardig zijn, die deze verandering des harten hebben ondervonden. *Die veranderd is door de vernieuwing zijns gemoeds*, Romeinen 12:2. Alhoewel zo iemand geen *ander* mens is, is hij wel een *vernieuwd mens*, 2 Korinthe 5:17. De zielsvermogens zijn niet nieuw, maar de hoedanigheden ervan. Evenals de snaren van een viool wel dezelfde zijn, maar de toon wordt veranderd door de speler.

De rechtvaardigheid is een wijd uitgestrekt onderwerp. Zij omvat vele uitstralende deugden. *De God des vredes heilige u geheel en al*, 1 Thessalonicenzen 5:23. Een kind van God is in ieder deel van zijn ziel wedergeboren, alhoewel maar ten dele.

Hij is voortreffelijker ..., zegt de tekst. Voortreffelijkheid is een edele eigenschap van een persoon waardoor hij uitsteekt boven een ander. De rechtvaardige is *voortreffelijker*, dat wil zeggen, hij is een beter mens. Het woord voortreffelijker betekent in het Hebreeuws *overvloedig*. Dezelfde betekenis heeft het in het Latijn. Alsof de Geest van God wil zeggen: de rechtvaardige heeft *een overvloediger waardigheid in zichzelf*; meer innerlijke deugd en goedheid.

... dan zijn naaste, zegt de tekst. Het woord naaste moet hier zó nauw niet genomen worden als van iemand die door familieband aan een ander verbonden is, of iemand die in de nabijheid of in zijn buurtschap woont. Maar door *naaste* wordt hier bedoeld, *iemand die onrechtvaardig is en die geen vrede Gods voor zijn ogen heeft*.

Onze tekst heeft twee hoofden.

- I. Het onderwerp: *de rechtvaardige*.
- II. Wat van hem gezegd wordt: *dat hij voortreffelijker is dan zijn naaste*.

I.

Salomo schijnt de rechtvaardige en de goddeloze in een weegschaal te leggen. De éne is zo zwaar als massief goud en de ander is lichter dan het stof op de weegschaal.

LERING. *Die waarlijk rechtvaardig is, is veel voortreffelijker dan een goddeloze, hoedanig die ook in de wereld is.*

Ik zeg, een die *waarlijk* rechtvaardig is, om een geveinsde uit te sluiten, die maar alleen een gedaante vertoont, een geringe kennis van Godzaligheid heeft, maar de genade Gods niet in waarheid kent. Hij heeft niets van de godsdienst dan een uitwendige naam, Openbaring 3:1. Ja, de godsdienst moet menigmaal door hem schade lijden. Maar een die werkelijk rechtvaardig is, die heeft een voortreffelijkheid die boven anderen uitsteekt, 1 Samuël 15:28.

Ter opheldering van deze voorstelling zal ik twee dingen doen. Ik wil u vertonen:

- I. *Waarin* een rechtvaardig mens voortreffelijker is;
- II. *Waarom* een rechtvaardig mens voortreffelijker is.

I. Ten eerste *waarin* een rechtvaardig mens voortreffelijke is dan een ander. Dit blijkt in drieërlei opzicht:

- A. Wat hij is.
- B. Wat hij heeft.
- C. Wat hij zal hebben.

A. Een rechtvaardig mens is voortreffelijker dan een goddeloze ten opzichte van hetgeen *wat hij is*.

(1) *Hij is meer begaafd met wijsheid*. Hij is schrander en heeft een wijs beleid, vermengende de voorzichtigheid der slangen met de onnozelheid van duiven. *Hij die geestelijk is onderscheidt alle dingen*, 1 Korinthe 2:15. Evenals het leven in het oog de reden is waarom het kan zien, zo is de Geest van God in het gemoed, de reden dat iemand wijsheid bezit. De zalving van de Heilige Geest is in hem, Die hem verlicht. Deze verheldert het gezicht van een christen. *Die zalving leert hem alle dingen*, 1 Johannes 2:27. De heiligen worden vergeleken bij wijze maagden, Mattheüs 25:2. De aardsegezinde mensen hebben dikwijls wel een grotere kennis van aardse dingen, maar zij hebben geen inzicht in de diepten van Goddelijke dingen, 1 Korinthe 2:14. Een varken kan een eikel onder een boom zien, maar hij kan geen sterren aanschouwen. *David werd door God verlicht en was daarom verstandiger dan al zijn leraars*, Psalm 119:99. Een rechtvaardig mens is wijs:

- a. *in de kennis van zichzelf*. Neem het meest intelligentste mens, de schranderste staatkundige, die in staat is om in de *arcana imperii*, of de staatsgeheimen door te dringen, nochtans is hij *acutè obtusus*, onwetend van zijn eigen hart, waarin bedrog ligt en een innerlijke besmetting, die hij echter niet kent. Hij probeert zichzelf te vleien in de bedrieglijke spiegel van eigenliefde. Hij ziet het verkeerde niet wat in hem huisvest, veel minder wil hij het geloven. Hazaël kon zich niet indenken dat hij zo goddeloos zou worden, wanneer hij eens koning zou zijn, 2 Koningen 8:13. Maar iemand die geestelijk verlicht is, ziet hetgeen een natuurlijk mens niet zien kan. Hij ziet legioenen ijdele gedachten. Hoe zijn genade door zijn verdorvenheid bevlekt wordt; dat zijn ootmoed is besmet met hoogmoed; zijn geloof is vermengd met ongeloof. Ja, zelfs zijn godsdienstigheid is als *splendida peccata*, blinkende zonden. Hij ziet zóveel in zijn hart dat hij er niet op durft te vertrouwen.
- b. *Een rechtvaardig mens is wijs in het kennen van Jezus Christus*. Een natuurlijke mens hoort alleen van Christus met het gehoor, maar hij kent Hem niet. Men kan tot hem niet zeggen: *wat is uw Liefste meer dan een andere liefste?* Hooglied 5:9. Degenen die met Paulus reisden, hoorden wel een stem, maar zagen niemand Handelingen 9:7. Zo is het ook met de onwedergeborenen; zij horen wel dat de leraar Christus voorstelt als geheel beminnelijk; zij horen wel een stem maar zien Hem niet. Men ziet de uitnemende schoonheid van Christus niet. Christus is een Schat, maar wel een verborgen Schat. Maar een begenadigde ziel is ontmaskerd; hij ziet die bewonderenswaardige uitnemendheid van Christus. *U die gelooft, is Hij dierbaar*, Petrus 2:7. Zijn verdienste, Zijn genade en weldaden zijn de rechtvaardige zo dierbaar. Een rechtvaardig mens heeft Christus' ogenzalf gekregen om Zijn beproefd goud te zien, Openbaring 3:18. Zeuxis had eens een kunstig werkstuk geschilderd. Nicostratus bewonderde zich daarover en prees het uitnemend. Een onkundig mens die er bij stond vroeg hem welke bijzonderheid hij zag in dat schilderij? *O*, zei hij, *indien u met mijn ogen kon zien zou u het zowel bewonderen als ik*. Zo is het ook hier, indien een vleselijk mens met de ogen kon zien van een geestelijk mens, zou hij zich over de alles te boven gaande schoonheid die er in Jezus Christus is verwonderen; terwijl hij daar nu zo weinig werk van maakt.
- c. *Een rechtvaardig mens is wijs om de tijden te onderscheiden*. De kinderen van Issaschar waren mensen die ervaren waren in het verstand der tijden, 1 Kronieken 12:32. De wereld roept uit: *o heerlijke tijden!* Maar een rechtvaardig mens heeft een oog van onderscheiding. Hij kan zien wanneer de goddelozen Gods wet

verbreken, Psalm 119:126, en wanneer de waarheid gekruisigd wordt door hen die ze tevoren met 'hosanna' hebben toegejuicht. Hij is wijs om zich voor de besmetting der tijden te wachten *Deze zijn het die met vrouwen niet bevlekt zijn, want zij zijn maagden*, Openbaring 14:4. Iemand die met godzalige eigenschappen begiftigd is, is wijzer dan dat hij in de wereldse strikken zal lopen van verkeerd gezelschap die hem tenslotte naar de hel voeren. Hij is wijs tot zaligheid. *Al die Zijn bevelen doen, hebben goed verstand*, Psalm 111:10.

(2) *Een rechtvaardig mens heeft een uitnemende geboorte*. Alexander verbeelde zich dat hij een zoon van Jupiter was. Ieder waar christen is van een hoger geboorte; hij is uit God geboren, 1 Johannes 3:9. Dat is meer dan uit vorsten gesproten te zijn en van koninklijken bloede te wezen! David achtte het geen geringe zaak des konings schoonzoon te worden, 1 Samuël 18:18. O, wat een oneindige eer is het door de Geest van God te zijn wedergeboren en onder de eerstgeborenen des hemels aangetekend te zijn! Dezulken kunnen hun afkomst afleiden van *de Oude der Dagen*, Daniël 7:9. Hij heeft 't schoonste wapenschild, een arend en een leeuw, Jesaja 40:31. Hij is een nabestaande van *de Leeuw uit de stam van Juda*. *Moedig als een leeuw*, Spr. 28:1

(3) *Een rechtvaardig mens bezit een uitnemende schoonheid*. Hoe hoog wordt aardse schoonheid geschat en gezocht! Maar wat is ze? Volgens Salomo's woord niet anders dan *ijdelheid*, Spreuken 31:30. De schoonste lichaamsgestalte en het beminnelijkste gelaat zijn niet anders dan *schoon gekleurde aarde*. Maar een rechtvaardig mens heeft een hemelse schoonheid die van hem afstraalt, Psalm 110:3. Hij is versierd met kennis, liefde en zachtmoedigheid. Deze straalt zo'n heerlijke schoonheid uit dat de engelen zelfs daardoor uitgelokt worden. Een goed christen heeft enige overeenkomst en gelijkenis met die glinsterende heiligheid welke in God is, 2 Petrus 1:4. Christus is op een oneindige wijze ingenomen met de geestelijke schoonheid van Zijn kerk. *Gij zijt schoon, mijn vriendin, gelijk Thirza, lieflijk als Jeruzalem*, Hooglied 7:4. Thirza was een afspiegeling van een vermakelijke plaats. Jeruzalem was de hoofdstad van Juda; ze was een ster en licht in de gehele oosterse wereld. Deze stad was een type om de stralende heerlijkheid van de kerk af te beelden. *Wend uw ogen van mij af, want zij doen Mij gewend aan*, Hooglied 6:5. Het is alsof Christus wilde zeggen: *o Mijn bruid, er is zo'n helder schijnende luister in uw aangezicht dat Ik het haast niet kan verdragen. Ik ben als gewond door de aangename schittering van uw schoonheid*. Door één opslag van de ogen van een gelovige wordt Christus' hart vervoerd. *Gij hebt Mij het hart genomen, met één van uw ogen*, Hooglied 4:9. De schoonheid van een heilige verwelkt nooit, het overleeft de dood. Ware genade is als een vaste kleur die zelfs door olie niet kan worden afgewassen.

(4) *De gedachten van een rechtvaardig mens zijn voortreffelijk*. De gedachten zijn de eerstgeborenen van onze ziel. Zondige gedachten komen uit een zondig hart voort, evenals vonken uit een oven. Een ongeheiligde verbeeldingskracht is het werkhuis van de satan. *Maar de gedachten der rechtvaardigen zijn recht*, Spreuken 12:5. De gedachten van een rechtvaardige krijgen vleugels om naar de hemel te vliegen. *Word ik wakker, zo ben ik nog bij U*, Psalm 139:18. God is een Schat voor de heiligen en waar zouden hun gedachten dan anders zijn dan bij hun Schat? Een rechtvaardig mens klimt op de berg Thabor en vermaakt zichzelf in Jehovah. Hij omhelst en vermaakt zich in de schoonste heiligheid, in de liefde van Christus, in de gelukzaligheid der heiligen; zijn gedachten zijn onder de Cherubim. Terwijl de ziel zich vermaakt met Christus wordt die vervuld met heilige en zoete verrukking waardoor ze als

opgenomen wordt in het hemels paradijs. Zo is ze als voor een tijd in de hemel. *Mijn overdenking van Hem zal zoet zijn*, Psalm 104:34, was de taal van David.

(5) *De begeerten van een rechtvaardige zijn voortreffelijk.* Hij spreidt de zeilen van zijn begeerten uit om de frisse adem van Gods Geest te ontvangen. Ik wil niet ontkennen dat een onbekeerd mens wel enige zwakke begeerten naar de beste dingen kan hebben, maar zij verlaten daarna Christus weer, ofschoon ze eens geroepen hebben: *Heere, geef ons altijd dit brood!* Johannes 6:34. Maar de begeerten van een rechtvaardig mens overtreffen dat.

- a. Hij begeert Christus om Zijn Persoon. Niet alleen om Zijn juwelen, maar om Zijn schoonheid; niet alleen in zover Hij een Zaligmaker is, maar omdat Hij *Die Heilige is*, Handelingen 3:14.
- b. Hij is onvergenoegd zonder Christus. De smakelijkste spijs en gouden bekers gevuld met saffieren of diamanten kunnen hem niet voldoen zonder Christus. De twee Maria's waren niet vergenoegd met de linnen kleren die in het graf lagen, als ze het lichaam van Christus niet zagen. Het is niet het linnen tafelkleed bij het Heilig Avondmaal of het tastbare brood en wijn dat een gelovige kan voldoen, als hij Christus er niet vindt, die het Leven van zijn ziel is.
- c. Hij begeert gedurig meer van Christus, ja wilde wel verzinken in die zoete oceaan van Zijn liefde. Zie, dit is een begeerte die God Zelf in zijn hart gewerkt heeft. Hij verlangt dat de boezem van barmhartigheid mag geopend worden om hem te verzadigen.

(6) *De taal van een rechtvaardige is voortreffelijker dan van zijn naaste.* Zijn tong spreekt de taal des hemels. Terwijl de gesprekken van goddelozen nergens anders over gaan dan van hun koopmanschap en andere aardse voddens, evenals de vis waarvan gesproken wordt in het evangelie, die een geldstuk in zijn bek had, Mattheüs 17:27. *Hij die van de aarde is, spreekt van de aarde*, Johannes 3:31. En wat kan een bedorven gemeenschap van goddelozen anders voortbrengen? Hun mond is als een riool waar al de onreinheid van het huis uitloopt. De melaatsen waren verplicht hun lippen te bewimpelen volgens de wet, Leviticus 13:45. Zo behoorden ook dezen te doen. Er zijn zondaren die de heilige Schrift aanhalen in hun gewone gesprekken evenals de Filistijnen Simson haalden, om hun kluchten te bedrijven. Alsof de Bijbel het beste speeltuig was om er mee te spelen en een boek om grappen over te maken! Alsof het geen meerder waarde had! Zij bedenken niet dat het vermengd is met het zout van Gods heiligdom. Het is een gezegde van Luther: *die God voorneemt om te bederven, laat Hij toe met de Schrift te spotten.* In dit opzicht is dus de rechtvaardige voortreffelijker. *De tong des rechtvaardigen is als uitgelezen zilver*, Spreuken 10:20. Aangename woorden druppen als zilver van hem af om de ziel van een ander te verrijken. *De woorden van een wijze zijn aangenaam*, Prediker 10:12. In het Hebreeuws staat: zijn woorden zijn *gunst*, of *genadig*. Zijn woorden zijn niet als azijn om in te bijten, maar als zout om anderen te temperen. Het gehemelte van onze mond wordt in het Latijn genoemd *Caelum*, hemel. De mond van een Godzalige is vol van de hemel, hij spreekt alsof hij reeds in de hemel was. Het heilig spreken van die twee discipelen die naar Emmaüs gingen bracht Christus in hun gezelschap. *Terwijl zij samenspraken, kwam Jezus Zelf bij hen en wandelde met hen*, Lukas 24:15. Zulke smakelijke taal druipt van heilige lippen, waarvan God aantekening maakt. *Als dan spreke die de Heere vrezden, een ieder tot zijn naaste: de Heere merkt er toch op en hoort en er is een gedenkboek voor Zijn aangezicht geschreven*, Maleáchi 3:16. Er wordt verteld van de grote Tamerlain, dat hij een register bijhield van de namen en de

goede daden van zijn soldaten. God registreert de woorden van Zijn volk, opdat die niet verloren gaan.

(7) *Een rechtvaardig mens heeft een uitmuntende geest. Er werd een voortreffelijke geest in Daniël gevonden, Daniël 5:12. De goddelozen hebben in geest van deze wereld. Bij Kaleb, een knecht van God, werd een andere geest gevonden, Numeri 14:24. Maar de goddelozen hebben een ongodsdienstige geest. Lucianus' boeken is zijn Oude Testament en Machiavels geschriften is zijn Nieuwe Testament. Maar een mens die genade bezit heeft onderscheidenheid in gaven. Hij is van een:*

- a. hoog verheven geest
 - b. edelmoedige geest
 - c. onoverwinnelijke geest
- a. *Hij is van een hoog verheven geest. De dingen Gods zijn voor hem een goede reuk en smaak. Een mens die door genade opgericht is, zet zijn voet waar anderen hun hart op zetten. Iemand die bekleed is met Christus, de Zon der gerechtigheid en gekroond met genadegaven als glinsterende sterren, heeft de maan onder zijn voeten. Hij kan het gezicht van de wereld niet verdragen, maar Christus heeft zijn liefde. Hij woont wel beneden, maar drijft zijn handel boven in het hemels Jeruzalem. Een ware gelovige is ingenomen met hoger zaken. Het is hem te doen om de liefde en de gunst van God. Hij hunkert naar Gods roem en het onsterfelijke leven. Hij zoekt niet minder dan een kroon. Hij wordt als de paradijsvogel gevoed met de dauw des hemels. Hij is bezig met engelenwerk, verheerlijkende Gods Naam in deze wereld. Hij is een levendig werktuig van Gods eer.*
 - b. *Hij heeft een edelmoedige geest. Hij heeft een geest van een erfgenaam, die verloochent alles wat laag is. Hij kan zichzelf wel verachten, maar niet nadelig zijn, want hij zoekt ootmoed, maar geenszins ondeugd. Hij doet niet mee aan de zonde van anderen en zoekt niet het aangezicht van de duivel te bewimpelen. Hij kan zichzelf aan de lusten der mensen niet overgeven. Hij zoekt ook niemand te vleien om voordeel te verkrijgen. Een rechtvaardig mens heeft een afschrik om voor bijzondere voordelen de waarheid te verloochenen. Er wordt van Luther gezegd dat hij om geen goud gaf. Zijn geest was te edelmoedig dan dat hij door goud kon omgekocht worden. Een oprecht mens wil de vrijheid van zijn ziel niet kopen met het verstrikken van zijn geweten. *De aangeboden verlossing hebben zij niet aangenomen*, Hebreëen 11:35.*
 - c. *De rechtvaardige heeft een onoverwinnelijke geest. Hij verdraagt de verdrukkingen zonder te murmureren of te bezwijken. Hoewel de schutters naar hem schieten blijft zijn boog gespannen, Genesis 49:23, terwijl degenen waar de beginsels van genade ontbreken in de dag van tegenspoed bezwijken. Zij kunnen het ongenoegen van een aanzienlijk man niet verdragen en geen bitter verwijt verwerken. Indien de tak van een boom verrot is zal het minste gewicht dat eraan hangt die doen breken. Maar een rechtvaardige heeft een leeuwenhart en de ongemakken van de wereld kunnen hem niet afschrikken. Hij ziet de verachting die hij om Christus' wil moet lijden aan als een teken van eer, 1 Petrus 4:14. Wanneer de Rooms en Luther beschimpten omdat hij van hun kerk was afgeweken antwoordde hij: *ik erken, ik ben van u afgevallen, maar daarom ook des te gelukkiger, juist omdat ik afgevallen ben*. Evenals een tovenaardie het verdrag wat hij met de duivel gemaakt had, verbreekt en zich geheel naar Christus begeeft. De genade versterkt het hart met moed en doet het in ijver branden. Nazianzenus zei van Athanasius, dat hij zowel een magneet als een diamant was. *Een magneet**

wegens de liefelijkheid van zijn aard en *een diamant* wegens de onoverwinnelijkheid van zijn voornemens. Wanneer keizer Valens aan Basilius grote voordelen beloofde, indien hij de ketterij der Arianen wilden ondertekenen, zei hij: *zulke woorden zijn goed om kleine kinderen te bedriegen. Maar wij die door de Schrift onderwezen werden, zijn gereed om liever duizend doden te lijden dan te verdragen dat één syllabe van de Schrift zal veranderd worden.* Een rechtvaardig mens is gewillig om het kruis te dragen om zijn huwelijks goederen. Evenals Ignatius, die zich met het lijden van Christus als met een snoer paarden versierde. *Wij roemen in de verdrukking*, Romeinen 5:3, zei de heilige Paulus terwijl hij rammelde met zijn ketenen. *Daar had hij zoveel mee op*, zegt Chrisostomus, *als een hoogmoedige vrouw met haar juwelen. Het strekt mij tot verlies*, zei Gordius, een martelaar, *indien gij iets van mijn lijden afneemt.* Welke heldenmoed en onverschrokken aard hadden de eerste christenen! Die de aangeboden voordelen beschimpten, die lachten in hun gevangenis en smachtten naar de pijn als naar een kroon; en welker liefde naar Christus heter was dan het vuur! Zó zelfs dat de heidenen gedwongen waren uit te roepen: *verè magnus est Deus Christianorum!* Dat is: *groot is de God der christenen!* schrijft Tertullianus.

(8) *De gebeden van een rechtvaardige zijn voortreffelijker.* Een andere mag meer welsprekendheid hebben in zijn gebeden, maar hij heeft meer oprechtheid. *Het offer der goddelozen is den Heere een gruwel, maar het gebed der oprechten is Zijn welgevallen*, Spreuken 15:8. Het gebed van een zondaar is maar als een huilen, Hoséa 7:14. Het gebed van de rechtvaardigen is een maatgevang in Gods oren. *Doe Mij uw stem horen, want die is zoet*, Hooglied 2:14. Keizer Maximus, een groot vervolger, toen hij op zijn ziekbed lag, smeekte hij zeer ootmoedig om de gebeden van de gelovigen. De voortreffelijkheid van de gebeden van de rechtvaardigen is te zien:

- a. in hun waardig gedrag
 - b. in het genadig antwoord
- a. *Het is te zien in hun waardig gedrag, of verrichting.* Luthers gebed herstelde Theodorus Vitus van een tering nadat de doktoren hem al opgegeven hadden. Het gebed van een rechtvaardige deed de zon in zijn loop stilstaan, Jozua 10:13. Het verdeelde de wateren, Exodus 14:15,21. Het gebed overwon legers, Exodus 17:11. Het gebed wierp de duivelen uit, Mattheüs 17:21. Het gebed opent de gevangenschappen, Handelingen 12:9. Het gebed sluit de hemel, Jakobus 5:17. In het gebed gedraagt men zich vorstelijk met God, Hoséa 12:4. De Tyriërs bonden hun god Hercules vast met een gouden keten. De grote en almachtige Jehovah wordt door de gebeden van Zijn volk vastgebonden: *ik zal U niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent*, Genesis 32:26.
 - b. In de genadige beantwoording of uit het gunstig verhoor van hun gebed. Als de boom der beloften door de hand van gebed geschud wordt, vallen er enkele vruchten af. Hij zal tot God ernstiglijk bidden, Die in hem een welbehagen nemen zal, Job 33:26. Het gebed is als een gouden vloot die de heiligen naar de hemel zenden vanwaar hij rijk beladen met barmhartigheid terugkomt. Soms geeft God Zijn volk in Zijn gunst hetgeen zij bidden. Ik bad om dit kind, en de Heere heeft mij mijn bede gegeven, 1 Samuël 1:27. Soms geeft de Heere iets wat beter is dan waar ze om bidden. Ze bidden om tijdelijke dingen en de Heere geeft hun geestelijke. Ze bidden om meer gezondheid en Hij geeft hen meer genade. Ze begeren het wildbraad, maar in plaats daarvan geeft God hun zegeningen, zodat Hij

hen met een vrij betere munt betaalt! Wat de gebeden van rechtvaardige zo voortreffelijk en voordelig maakt is:

- c. Omdat zijn hartsbegeerten zo gaande raken in zijn gebed; zijn ogen versmelten, zijn hart brandt; hij is vurig van geest, Romeinen 12:11. Het is een beeld genomen van water dat overkookt. *Quae ebullit prae ardore*. Een goed hart kookt over door de hete begeerten der ziel die in de gebeden leven. Er kan wel buskruit in een kanon zijn, terwijl er geen vuur bij is. Sommige mensen kunnen wel goede zaken in het gebed voordragen, maar er is geen vuur van genegenheid om te ontbranden. Gebed zonder vurige ijver is als wijn die zijn kracht verloren heeft. Vurigheid, zegt Ambrosius, doopt een plicht en geeft het een naam. Zonder dat is 't gebed geen gebed. Een rechtvaardig mens wordt hemelwaarts getrokken in een vurige wagen van heilige aandacht en opgetogenheid. Deze heilige vurigheid wordt veroorzaakt door de Geest van God die ons eerst aanzet en daarna de gebeden der heiligen ontvonkt. *De Geest Zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen*, Romeinen 8:26. Niet alleen met gaven, maar met zuchten. En zeker als het reukwerk van de gebeden der heiligen ontstoken wordt door het vuur van de Heilige Geest, dan moeten zij wel met een lieflijke gewilligheid naar de hemel stijgen.
- d. De gebeden van een rechtvaardige zijn daarom voortreffelijk, omdat hij in ieder gebed zijn geloof toont. *Tot U o Heere, hef ik mijn ziel op. Mijn God op U betrouw ik*, Psalm 25:1, 2. Het geloof is de adem van het gebed; evenals het lichaam zonder de aarde niet leven kan, zo kan het gebed niet levendig zijn, tenzij het adem haalt door het geloof. Geloof is een kogel waarmee het gebed schiet. Een gelovig gebed kan van God alles krijgen. Er wordt verteld van een Engels edelman dat de koningin hem een ring gaf. Hij zei, *wanneer hij ergens in een grote verlegenheid was hij dan de ring aan haar zou terugsturen opdat zij zou komen om hem te verlossen*. Met deze ring vergelijk ik het gebed. Wanneer een kind van God in het nauw gebracht is en iets nodig heeft, zendt hij de ring des gebeds tot God en biedt die aan door de hand des geloofs, waarop zijn verzoek hem vergund wordt, Mattheüs 21:22.
- e. De gebeden der rechtvaardigen zijn daarom voortreffelijk, omdat die door Jezus Christus worden aangeboden aan Zijn Vader. Het gebed, hoewel het van een gelovige komt, is vermengd met zonde, maar Christus neemt de droesem van hun gebeden weg en biedt niets aan dan het zuiver goud. Hij doopt de gebeden van de rechtvaardigen in Zijn bloed en mengt die met Zijn lieflijk reukwerk, Openbaring 8:3. En zo zijn die voor God zeer geurig en aangenaam. Een zwak gebed gelegd op Christus als het Altaar wordt door het Altaar geheiligd. Christus herhaalt de gebeden der heiligen en maakt die krachtig door Zijn eigen bediening. En wel, omdat Hij Priester is van hemelse afkomst, doordat Hij de Zoon is, én door Zijn verdienste, ja, omdat Hijzelf God is!

(9) *De tranen van rechtvaardige zijn voortreffelijker dan van zijn naaste*. Heilige tranen zijn als kostbaar gom die druipt van de boom der rechtvaardigheid. Maria Magdalena stond aan de voeten van Christus en weende, Lucas 7:38. Haar tranen dropen als paarden uit haar ogen. De tranen der goddelozen zijn nergens goed voor omdat ze vleselijk zijn en omdat ze wenen over wereldse verliezen. Of omdat ze niet oprecht zijn, verlegen staande omdat ze naar de hel moeten, meer dan vanwege hun zonden. Hun geweten is benauwd, daarom is er water in hun ogen, terwijl er vuur van ongerechtigheid in hun benen is. Maar de tranen van ware boetvaardigen zijn heel wat kostbaarder, ze druipen uit een hopen oog. Het zijn gezuiverde tranen. Een heilige weent en schreit vanwege zijn zonden. Zulke tranen zijn als wijn der engelen, Lukas

15:10. Die zijn zo kostbaar, dat God die bottelt. *Leg mijn tranen in Uw fles*, Psalm 56:9. In het Hebreeuws staat: *mijn traan*. Als bewijs dat God acht slaat op iedere traan. Alhoewel heilige tranen stilzwijgend kunnen zijn, nochtans hebben ze een stem, Psalm 6:8. *Interdum lachrymae pondera vocis habent*. Hoewel zij op aarde vallen, varen ze op naar de hemel. Tranen die uit de ogen van de heiligen druipen zijn zo zoet als water dat van een roos afdruipt.

(10) Het leven van een rechtvaardig mens is voortreffelijker:

- a. vanwege zijn geestelijkheid
- b. vanwege zijn nuttigheid

a. *Vanwege zijn geestelijkheid*, in drieërlei opzichten.

- ? Hij leeft door een geestelijke en nuttiger regel dan anderen. Een zondaar leeft óf door geen, of door een valse regel. *Hij wandelt naar de eeuw dezer wereld*, Efése 2:2. Maar een rechtvaardig mens wandelt naar de regel van de Schrift, zoals een goed functionerende zonnwijzer nauwkeurig de loop van de zon volgt. De heilige Schrift is zijn Godsspraak daar hij mee te rade gaat. Het is zijn vuurkolom, of poolster om hem te leiden. *Uw woord is een lamp voor mijn voet*, Psalm 119:105. Dat woord is een Goddelijk Wetboek, een ontwerp en voorbeeld van Gods wil, waarnaar een godvruchtig mens al zijn daden schikt en vergelijkt; zowel zijn heilige als burgerlijke daden. Hij wil zijn geloof niet richten naar kerkbesluiten, noch oude vaders, noch de voorbeelden van voorname mensen volgen, dan voor zover ze met Gods Woord overeenkomen en dat navolgen.
- ? Een rechtvaardig mens leeft geestelijk voor zoveel hij een beter leven leidt als anderen die alleen de verstandelijke rede volgen. *Een rechtvaardige leeft door het geloof*, Hebreë 10:38. Een rechtvaardig mens beweegt zich in een hoge hemelkring, hij dringt door de wolken. *Mozes zag de Onzienlijke*, Hebreë 11:27. Eigen mening en rede zijn te laag van gestalte om Christus te kunnen zien. Het geloof klimt hoger, niet tot in *een boom* zoals Zacheüs, maar binnen *het voorhang*; en daar ziet hij Jezus. Een heilig mens stuurt zijn geloof als een verspieder om het land der beloften te bezichtigen. Het geloof ontbindt de moeilijkheden, evenals Abraham die tegen hoop op hoop geloofd heeft, Romeinen 4:18. Dat wil zeggen *tegen de hoop van het verstand*, Abraham geloofde in de hoop op de belofte. Het geloof onderscheidt toekomstige dingen en beschouwt die als tegenwoordig. Toen God Abraham toonde welk een heerlijk land Hij hem wilde geven, was het met hem alsof hij het al in bezit had en daartoe gerechtigd was. Het geloof kan op Gods beloften leven zelfs al ontbreekt alle zichtbare vertroosting. *Hoewel de vijgenboom niet bloeien zal, zo zal ik nochtans in den Heere van vreugde opspringen*, Habakuk 3:17, 18. Een gelovig mens gelooft dat, indien God hem voor de hel wil bewaren, dat Hij hem ook zal bewaren voor gebrek; indien God hem een koninkrijk wil geven, dat Hij hem het dagelijks brood niet zal onthouden.
- ? Een rechtvaardig mens leeft geestelijker voor zoveel hij de kracht van heiligheid in zijn leven meer vertoont dan anderen. Hij is een voorbeeld van heiligheid. *Aaron, de heilige des HEEREN*, Psalm 106:16. Zijn heiligheid versierde hem meer dan zijn hogepriesterlijke hoed of linnen lijfrok. Een burgerlijk mens mag voorbeeldig leven als *mens*, maar die wedergeboren is leeft als een *christen*. De Macedoniërs droegen op de geboortedag van Alexander zijn afbeelding rond hun hals; deze was omzet met goud en met paarden. Zo dragen de rechtvaardigen een levendig afbeelding van Christus door hun heilig voorbeeld. Zij leven zó voorbeeldig alsof ze de Heere met lichamelijke ogen gezien hadden.

b. *Het leven van een rechtvaardig mens is voortreffelijker vanwege zijn nuttigheid.* Hij is tot een zegen in het midden van het land, Jesaja 19:24. Hij verteert zichzelf en wordt verteerd om Christus' wil. Hij wil liever slijten dan roesten. Nec propter vitam vivendi perdere causam. Het leven der goddelozen is voor God onnut en wordt daarom vergeleken bij het kaf, Mattheüs 3:11. Ja, het is schadelijk en daarom wordt het vergeleken bij doornen, Micha 7:4. Maar de rechtvaardigen zijn gelijk bijen, of als de zijde worm, die werken tot nut van anderen. *Het verblijdt mij dat ik mijzelf uitgeput heb in het werk van mijn heilige roeping,* zei de waardige John Jewel. De hand van een vrome is als een naald tussen twee magneten: hij verlangt om bij Christus te wezen, maar ook om Hem op aarde meer van dienst te kunnen zijn.

- ? *Zo is een rechtvaardig mens behulpzaam voor andere mensen.* Hij is als een tijdelijk zaligmaker, hij heeft een gesloten oog om de gebreken van anderen door de vingers te zien, maar een geopend oog om de behoeften van anderen te bespeuren. Hij is evenals de hemel die zijn invloed overal op aarde verspreid. Hij zendt zijn zilveren druppels van weldadigheid neer. Hij is een staf voor de lammen, brood voor de hongerigen. Hij geeft een gouden kruk om vallenden te ondersteunen. Er wordt gezegd van de Mr. Harington dat hij het tiende van zijn jaarinkomen weggaf tot weldadigheid. Evenals Maria haar welriekende specerijen meebracht om het dode lichaam van Christus te zalven, zo brengt een begenadigde ziel zijn specerijen van weldadigheid om de heiligen, die Christus' levendig lichaam zijn, te zalven. Een vroom mens overweegt verstandig hoe hij voor zichzelf onder verplichting ligt. Want omdat de aarde hem verrijkt met zijn zilveren aderen en rijke oogst en de schepping hem voorziet van wol, anderen met olie, anderen met zijde - en zo is er in ieder schepsel iets om hem van het goede te voorzien; - daarom is hij bezig om zichzelf ook geheel voor anderen over te geven. *Het geloof, als het de werken niet heeft, is dood,* Jakobus 2:17. Het geloof heiligt de werken en de werken zijn getuigen van het geloof. Een gelovige ontvangt met de ene hand Christus' verdiensten en met de andere verkwikt hij Zijn leden. Hij geeft niet alleen aan de behoeftige armen maar hij geeft milddadig, Deuteronomium 15:10. Weldadigheid vloeit van hem als de mirre van een mirtenboom. Hij acht zijn aalmoes niet als verloren geld, maar is dankbaar dat God hem dit heeft meegedeeld en dat hij onder de gevers mag behoren en niet onder de ontvangers.
- ? *Een rechtvaardig mens is behulpzaam aan de zielen van anderen.* Hij die zich ontfermt over de os van zijn naaste wanneer die in een gracht valt, zal die zich niet veel meer ontfermen over de ziel van zijn naaste wanneer die dreigt in de hel te vallen? Hij geeft raad aan de onwetenden; vertroost de zwakken; brengt de dwalenden terecht. Degene die een zondaar van de dwaling zijns wegs bekeert, zal een ziel van de dood behouden, Jakobus 5:20.
- ? *Een rechtvaardig mens werkt helend en is goed voor een geheel koninkrijk.* Hij staat als een schild en scherm tussen het land en tussen het vuur van Gods toorn, Psalm 106:23. *God zeide dat Hij hen verdelgen zou, ten ware dat Mozes, Zijn uitverkorene, in de scheur voor Zijn aangezicht gestaan had, om Zijn grimmigheid af te keren, dat Hij hen niet verdierf.* Wanneer er een bres is gemaakt in de muur van een stad of een kasteel, staan de soldaten daarin totdat de vijand teruggedreven wordt. Zo ook, wanneer Gods toorn over Israël was gekomen, stond Mozes in de bres en wendde die af door zijn gebeden. De heiligen zijn als Atlas, die een land ondersteunde voor het zinken. De poëten

hebben van Hector verzongen, dat zolang die leefde Troje niet te gronde kon gaan. De heiligen richten de pilaren van het land op, Psalm 75:3. De heilige Ambrosius werd *een voormuur van Italië* genoemd. Terwijl Lot in Sodom was, hield hij het vuur van de hemel tegen. *Haast u, behoudt u derwaarts, want Ik zal niets kunnen doen, totdat gij daarheen in gekomen zijt*, Genesis 19:22. Een goddeloos volk wordt dikwijls verschoond om der rechtvaardigen wil. Het onkruid wordt gespaard ter wille van de tarwe.

(11) *De dood van een rechtvaardig mens is voortreffelijk*. Bij hem komt de dood met een vrijbrief. *Wat man leeft er, die de dood niet zien zal?* Psalm 89:48. De genade zelf geeft daarvan geen ontslag of uitsluiting. Een aarden pot, ofschoon die vol goud is, kan wel breken. De rechtvaardigen zijn aarden vaten; hoewel ze vol genadegaven zijn. Maar dit vrijwaart hen niet, dat ze door de dood gebroken worden. *Maar hun dood is kostelijk in Gods ogen*, Psalm 116:15. Goddeloze mensen zijn als de valken die op een hoge kruik gesteld zijn. Deze worden versierd met zilveren ringen en bellen, maar als de doodsklok luidt en die hun uitvaart verkondigt voor hun begrafenis, worden ze niet eens gemist. In hun leven waren ze nauwelijks een gebed waard en na hun dood niet één traan. *De goddelozen sterven in hun zonden*, Johannes 8:21. De dood is voor hen een *inferni porta*, een valdeur om hen in de hel te doen vallen.

Maar wanneer een rechtvaardige sterft, sterven zijn zonden met hem. Het bleke aangezicht van de dood schijnt zelfs blozend te zijn, omdat het besprenkeld is met het bloed des Lams. Wanneer een gelovige de dood voelt in zijn lichaam heeft hij Christus in zijn ziel. De dag zijns doods is zijn Hemelvaartsdag. De dood van een gelovige is dierbaar:

- a. voor God; *de rechtvaardige wordt weggeraapt voor de dag des kwaads*, Jesaja 57:1. Een zondaar wordt door een wervelwind weggestormd, Job 27:20. De rechtvaardige wordt samengeraapt, evenals wij kostelijke vruchten bij elkaar doen om die te konfijten. Ja, zo groot waardeert God de dood van een Godzalige dat Hij onderzoek doet naar iedere druppel van hun bloed, Psalm 9:12.
- b. De dood van een rechtvaardige is dierbaar voor de overblijvende Godzaligen. Zij volgen hun lijkkoets evenals David die van Abner, *al wenende*, 2 Samuël 3:31. Hoewel zij weten dat als een Godzalig mens sterft hij in een hoger en doorluchtige hemelkring overgeplaatst is, echter kunnen ze door het vallen van zulke sterren zich niet onthouden van rouw te bedrijven. Het is een beklagenswaardige zaak als God de pilaren van het land neertrekt. Wanneer de grote ankers en kabeltouwen van een schip weg zijn is er gevaar van schipbreuk. Wanneer God Zijn juwelen verbergt, wordt er een grotere storm voorspeld. Na de dood van Augustinus volgde de plundering van Hippo door de Goten en Vandalen. Na het overlijden van Poeneüs vond de verwoesting van Heidelberg plaats. Daar vandaan komt het dat de heiligen die dan overblijven - wanneer ze zien dat zij, die de voortreffelijkste van een koninkrijk zijn, door de slag des doods weggenomen worden, - niet kunnen nalaten te wenen, zoals Elisa deed wanneer Elia van hem werd weggenomen, 2 Koningen 2:12. *Mijn vader, mijn vader, wagen Israëls en zijn ruiteren*. De Godzaligen zijn zó geraakt door het verlies van vromen dat ze niet kunnen nalaten met een vloed van tranen, hen tot aan het graf te vergezellen.

(12) *Het lichaam van een rechtvaardige is voortreffelijker*. Wanneer de lijken der goddelozen in het graf gelegd zijn ligt er alleen een hoopje stof, terwijl de ziel reeds in de hel is. Maar het stof van een rechtvaardige blijft een gedeelte van Christus' verborgen lichaam. Het stof van een heilig mens is zelfs terwijl hij in het graf ligt, met

Christus verenigd. En dat het stof van de gelovigen dan voortreffelijk is, zal eens voor engelen en mensen blijken! De as van Trajanus werd in Rome eer bewezen. Zo zal de as van de heiligen op de dag van de opstanding eer worden aangedaan wanneer ze het heerlijke lichaam van Christus gelijkvormig gemaakt worden. Dat zal zijn in schoonheid en in sterkte, in vaardigheid en onsterfelijkheid.

I. Een rechtvaardig mens is voortreffelijker dan een goddeloze ten opzichte **van hetgeen hij heeft**.

1. *Hem is hier reeds een voortreffelijker naam gegeven.* God Zelf heeft Mozes' naam gebalsemd en op zijn lijkkoets deze hoogwaardige erenaam geplaatst: *Mijn knecht Mozes is gestorven*, Jozua 1:2. De naam van de rechtvaardigen is geregistreerd. *De gedachtenis der rechtvaardigen zal tot zegening zijn*, Prediker 10:7. De goddelozen laten hun namen tot een vervloeking achter, Jesaja 65:15. Hoe wordt de naam van Judas vervloekt! Welk christen zou zijn kind met die naam willen laten dopen? Hoe hatelijk zijn de namen van Nero, Domitianus, Bonner; terwijl hun lichamen onder de grond verrotten, doen hun namen hetzelfde boven de grond. *Maar door het geloof hebben de ouden getuigenis bekomen*, Hebrëen 11:2. Hoe beroemd was Mozes wegens zijn zachtmoedigheid; Cornelius wegens zijn aalmoezen! Zodat hun namen tot een aangename reuk in de kerk verspreid zijn tot op deze dag. Het is waar wat de koninklijke dichter zegt: *de rechtvaardige zal een eeuwige gedachtenis zijn*, Psalm 112:6. Men kan zeggen van een begenadigd mens wat eens van koning David werd gezegd: *dat zijn naam zeer geacht was*, 1 Samuël 18:30. Een goddeloze mag een groot bezit nalaten, maar een rechtvaardige laat een grote naam na.
2. *Een rechtvaardig mens heeft voortreffelijker gezelschap.*
 - a. *Hij heeft de gemeenschap der heiligen. Ik ben een metgezel*, zegt David, *van allen die U vrezen*, Psalm 119:63. Een vroom mens vermaakt zich in gezelschap van zijn soort. Het lam zal de nabijheid van een wolf niet zoeken. Indien een vroom mens onverwachts in het gezelschap van onvromen komt, dan vreest hij óf besmet te worden, óf ergernis te geven; daarom maakt hij haast om er vandaan te komen, als uit een besmet huis. Een rechtvaardige die onder het getal der heiligen ingelijfd is, wordt met Christus' verborgen lichaam verenigd. *Zij losgelaten zijnde, gingen tot de hunnen*, Handelingen 4:23.
 - b. *Een rechtvaardig mens heeft gemeenschap met God.* "Dat deze onze gemeenschap zij met de Vader en met Zijn Zoon Jezus Christus", 1 Johannes 1:3. Een begenadigde ziel heeft een zoete onderhandeling met de hemel. Hij gaat tot God door het gebed en God komt tot hem door Zijn Geest. Hoe gelukkig is zo'n mens die de engelen tot zijn lijfwacht en God tot zijn gezelschap heeft!
3. *Een rechtvaardig mens heeft voortreffelijker beloften die hem toebehoren*, maar wat een zondaar heeft, is meer door verzorging, dan uit kracht van beloften. De heiligen worden *erfgenamen der beloften* genoemd, Hebrëen 6:17. De beloften zijn dierbaar, 2 Petrus 1:4. Het zijn de stralen van de Zon der Gerechtigheid; de vermakelijke stromen die in het paradijs van de Schrift vloeien. Aanschouw eens die waardevolle beloften zoals Paulus ze beschrijft in Romeinen 8:28: *Alle dingen werken hun mede ten goede.* Voor wie? *Voor degenen die God liefhebben.* Alle genade zal tot hun bestwil meewerken. Het zijn de middelen om hun harten tot de

hemel te trekken. Ja, alle verdrukkingen zullen ten goede voor hen meewerken. De roede zal voor hen een Goddelijk penseel zijn om Christus' beeld met levendige kleuren in hun ziel af te schilderen. En behalve dat is er nog een andere belofte: *Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten*, Hebreëen 13:5. Deze beloften behoren alleen aan de erfgenamen der zaligheid. God zal Zijn volk niet verlaten, hetzij vanwege hun eigen verdorvenheden, of vanwege hun kleine genade. Hij zal hen in hun twijfelingen raad geven, in gebrek ondersteunen, in gevaar beschermen. Hoe sterker zij aangevallen worden hoe meer bijstand zij genieten. Hoe zal God hen kunnen verlaten? Ze zijn Zijn bruid. Kan een man zijn vrouw verlaten? Zie, zo hebben de heiligen koninklijke voorrechten van de beloften waarmee zij gekroond zijn. En deze zijn zo zoet als dat ze zeker zijn. De mensen schatten hun levensstandaard niet altijd naar het handgeld dat ze bij zich hebben, maar naar hun vaste goederen en rentebrieven. De staat van een christen is hierdoor van hoge waarde, omdat hij verbonden is aan God en contracten bezit die met Gods hand verzegeld zijn en door Zijn eed bevestigd. Kan er een groter verzekering wezen?

4. *Een rechtvaardig mens heeft voortreffelijker vrijheid.* "Ik zal wandelen in de ruimte", zegt David in Psalm 119:45. Een ander mag recht hebben op burgerlijke vrijheid; - ja, hij kan een geboren Romein zijn, maar een slaaf van zijn zondelust - maar een rechtvaardig mens is door God vrijgemaakt, 1 Korinthe 7:21. Zijn nek is verlost van het juk van de duivel. *Hij is vrij van de wet der zonde*, Romeinen 8:2. Hij heeft Gods vaste Geest, Die hem in zijn gehoorzaamheid zorgvuldig maakt, Psalm 51:12. De wil is niet gedwongen, maar vernieuwd. Een wedergeboren mens is door de Geest lieflijk getrokken, zoals iemand die door een wierookgeur in zijn specerijtuin wordt getrokken. Hij is tot Christus getrokken, evenals iemand door de schoonheid van een ander ingenomen wordt. Zodat, hoewel hij geboeid is, hij toch vrij man is geworden. Een rechtvaardige ziel kiest de wegen Gods, Psalm 119:30. En is er wel groter vrijheid te bedenken dan die keus? De geestelijke vrijheid van een heilige kan niet weggenomen worden, al zou hij in een gevangenis opgesloten zitten, want zijn geweten is vrijgemaakt. Hij is een vrijgemaakte onder een vrij gezelschap. Hij is bij de vele duizenden engelen, Hebreëen 12:22.
5. *Een rechtvaardig mens heeft voortreffelijk voedsel.* Aardsgezinde mensen worden alleen gevoed door aardse dingen, een rechtvaardige door hemelse. *Hij smaakt hoe zoet de Heere is*, Psalm 34:9. Hij aast op de liefde Gods, dat is op het verborgen manna. Hij eet Christus' vlees, wat hem niet alleen het leven geeft, maar ook de dood voorkomt, Johannes 6:33. *Dit is het Brood dat uit de hemel nederdaalt, opdat de mens daarvan ete en niet sterve*, namelijk van de tweede dood. Van aards brood of voedsel zou men kunnen walgen wanneer men zich zou overladen, maar hier kan geen overdaad begaan worden. Van het Brood des levens kan niemand te veel eten. Wij kunnen van Christus niet teveel hebben, zoals niemand teveel gezond kan zijn. O, wat een voortreffelijk voedsel is dit, daar Gods Zélf het onthaal van is!
6. *Een rechtvaardig mens heeft een voortreffelijk wapen.* "Aangedaan hebbende de wapenen des lichts", Efeze 6:17. Een wapen van Gods eigen maaksel. De Heere geeft bij Zijn wapen ook sterkte. Alexander kan aan een lafaard wel zijn wapen geven maar hij kan hem niet dapper maken, maar God stort bij Zijn volk een geest van dapperheid in en geeft behalve Zijn wapen ook Zijn kracht. *Mijn kracht wordt*

in uw zwakheid volbracht, zei de Heere tot Paulus, 1 Korinthe 12:9. Een christen die met Gods wapentuig voorzien is, gaat in de mogendheid des HEEREN verder. Niets kan hem verhinderen. *De boze vat hem niet*, 1 Johannes 5:18. Dat wil zeggen, met een *tactu lethali*, een dodelijke slag, zegt Cajetanus. De genade is zulk een goed beproefd wapen! Er mag op geschoten worden maar het kan niet doorschoten worden. Dit geestelijke wapen valt ook niet zwaar; daarmee kan een christen zijn loop wel voleinden, zowel als er mee vechten. Hoe meer op dat wapen Gods geslagen wordt, hoe sterker het wordt. Hoe meer het geloof bestreden wordt, hoe moediger het wordt. Hoe heviger het wordt tegengesproken, des te stabielier is het. Dit voortreffelijk wapen maakt een christen standvastig in de strijd. Een geveinsde mag Christus livrei dragen, maar door gebrek aan Zijn wapen vallen ze af en worden overwonnen. Maar een rechtvaardige geeft het nooit op in deze geestelijke strijd, totdat hij zijn overwinningsteken ophangt en de palmtakken van overwinning hem ter hand gesteld worden.

7. *Een rechtvaardige heeft een voortreffelijker hoop.* De zondaren hopen voor dit leven. Hij hoopt dat zijn schatten en rijkdom zal toenemen. Hij maakt een staaf goud tot zijn hoop. *Het is een hoop die vergaat*, Spreuken 11:7. Maar de hoop van een rechtvaardige overtreft alles. Christus is zijn Hoop, zowel als zijn Helm en Anker, 1 Thess. 5:8; Hebreëen 6:19. Terwijl hij in gevecht is met de verzoekingen is de hoop zijn helm. Is hij in het water der verdrukking dan is de hoop zijn anker; het anker van een schip wordt in de laagte geworpen maar het anker der ziel in de hoogte, in de hemel. De hoop van een heilige is een reinigende hoop, 1 Johannes 3:3. Het is een hoop die blijft tot op zijn doodsbaar en zijn ziel vertroost. *Verwachtende de zalige hoop en verschijning der heerlijkheid des groten Gods en onzen Zaligmaker Jezus Christus*, Titus 2:13. Wanneer Christus in het vlees verscheen, kwam Hij als een Borg. Nu in de hemel verschijnt Hij als een Voorspraak. Wanneer Hij op de wolken komt, zal Hij verschijnen als een Rechter. Een rechtvaardig mens hoopt op deze gelukzalige verschijning, wanneer Christus over alle onrechtvaardige lastering aan de Zijnen gedaan, wraak zal oefenen en hen openlijk voor Zijn rechtbank zal vrijspreken.
8. *Een rechtvaardig mens heeft voortreffelijke vreugde.* De godsvrucht weerhoudt zijn vruchten niet maar zuivert die. Maar wat is de vreugde van een zondaar? Hij meent zijn vermaak in koren en wijn; hij zuigt aan de bloesem van wereldse vermaken. Helaas, wat is dit in vergelijking met de vreugde der rechtvaardigen? *Wij verheugen ons in God*, Romeinen 5:11. Deze vreugde komt voort uit de vergeving van onze zonden. De eerste vruchten van de Geest zijn als voorsmaken van de heerlijkheid. De nalezing van deze hemelse vreugde is beter dan de wijnoogst van vleselijke vreugde. Plato zei tegen speellieden, dat filosofen hun middag- en avondmaal wel zonder hen ook konden doen. Veel meer kan een gelovige zonder een veelheid van wereldse troost wel vrolijk zijn in de Heere. Want deze troost is:
 - a. *een inwendig vermaak. Gij hebt vreugde in mijn hart gegeven*, Psalm 4:7. Andere vreugde is meer aan de oppervlakte, het vermaakt de zinnen. Het is als het paradijs waar de Turken van dromen waar hun alle mogelijke lekkernijen opgedist worden en waar goud in overvloed is en waar ze zijde en purperen versierselen ontvangen. Waar zij engelen krijgen tot hen oppassers, die hen rode wijn in een zilveren schaal zullen brengen. Dit vermaakt de inbeelding van de hersenen, maar Goddelijk vermaak onthaalt het geweten.

Oecolampadius werd gevraagd op zijn ziekbed *of hij ook wat meer ruimte en licht wilde hebben?* Hij legde zijn hand op zijn hart en zei: *hier heb ik licht genoeg.* De vreugde die de heiligen inwendig hebben verzoet alle tegenspoed. Het verandert hun water in wijn. *Die het woord aangenomen hebben, in veel verdrukking met blijdschap,* 1 Thess. 1:6. Toen Theodorus op de pijnbank lag, zei hij in 't midden van zijn pijn, *dat hij geen benauwdheid had.* Wanneer ze hem ervan afhaalden beklaagde hij zich dat ze hem onrecht aandeden. *Want,* zei hij, *al die tijd dat ik gepijnigd werd was het alsof een engel in witte kleding bij mij stond, die mijn zweet afwiste. Ik was onder zoveel aangenaamheid en verfrissing, wat ik nu mis.*

- b. *Het is een ongemengde vreugde.* Wereldse vreugde is gewoonlijk gekruid met een bittere saus; de zonde verduistert die. *Het hart zal in het lachen smart hebben,* Spreuken 14:13. Iemand kan wel wormkruid uit een gouden kop drinken. Maar de vreugde der rechtvaardigen is als Davids harp, het verdrijft alle droefheid. Het geeft honing zonder bitterheid en heeft geen gebrek.
- c. *De vreugde van de rechtvaardige is duurzaam.* Andere vreugde is evenals een bloem die verwelkt terwijl men er aan ruikt. Ik heb gelezen van een rivier in Amerika die overdag met een groot geruis loopt maar 's nachts droog valt. De vertroosting van deze wereld lopen snel in de dag van gezondheid en voorspoed maar in de nacht des doods droogt ze op. Maar de vreugde van de Godzalige vloeit over en die blijft voor altijd. *Niemand zal uw blijdschap van u wegnemen,* Johannes 16:22. Goddelijke vreugde begint wel in dit leven maar wordt volmaakt in heerlijkheid. Hier wordt maar de eerste toon gezet, maar het lieflijk maatgezag wordt bewaard voor de hemel. Hier proeven de heiligen maar aan de rand van de beker, maar daar zullen ze uit de rivier van Goddelijk vermaak drinken in alle eeuwigheid.

I. Een rechtvaardig mens is voortreffelijker dan een goddeloze ten opzichte ***van wat hij zal hebben.***

1. *Hij zal een betere vergelding hebben.* De rechtvaardige en de onrechtvaardige beiden zullen vergelding krijgen maar met een groot onderscheid. De goddelozen zullen de vergelding van straf dragen en de rechtvaardigen zullen barmhartigheid verkrijgen. Zodat een mens zal zeggen: *immers is er vrucht voor den rechtvaardige,* Psalm 58:11.
2. *Hem zal een koninkrijk gegeven worden,* Lucas 12:32. Het toppunt van eerezucht onder de mensen is een koninkrijk. Maar aardse koninkrijken zijn vergankelijk. Wat is er overgebleven van Babels grootheid en al de glorie van Athene en de luister van Troje? Ze zijn allen in de verwoesting begraven. Maar het koninkrijk der hemelen is onbewegelijk, het is evenals de eeuwigheid zelf. In dat gelukkig koninkrijk zullen wij door de afspiegeling van God, in gedaante veranderd worden. *Wij zullen Hem gelijk wezen,* 1 Johannes 3:2. Evenals een parel door de stralen van de zon glans en schittering krijgt alsof het de zon zelf is. God zal Zijn verschrikking afleggen. Zijn Majesteit zal hen wel omringen, maar die zal vergezeld wezen met schoonheid en getemperd worden met liefde. O, wat zal dat onuitsprekelijk zijn en vol van heerlijkheid! En deze vergelding is dichtbij, *want de zaligheid is ons nu nader dan toen wij eerst geloofd hebben,* Romeinen 13:11. Wanneer het volk van Columbus op hun zeereizen verdrietig werd, vroeg hij nog drie dagen verder te varen. Wat zij ook deden en... zij ontdekten Amerika. Terwijl de rechtvaardigen op de zee van tegenspoed varen, kan dit hen op reis tot troost verstrekken, dat ze nog maar een weinigje verder te reizen hebben en ze zullen de

hemel zien. Daar groeit de Boom des levens, daar vloeien de kristallijnen stromen van de Libanon. De zaligheid der gelovigen is nu nader dan op de geboortedag van hun geloof.

Zo heb ik u de gulden bladeren van deze tekst afgetrokken en getoond waarin *de rechtvaardige voortreffelijker is dan zijn naaste*.

II. Wij beschouwen nu verder waarom een rechtvaardige voortreffelijker is dan zijn naaste.

De reden is, *vanwege de nauwe verwantschap die hij heeft met Christus.*

1. Er is een bloedverwantschap; *hij is een broeder van Christus*, Hebrëeën 2:11. Christus wordt zijn vlees en bloed deelachtig en hij Christus' Geest.
2. Er is een vereniging; een rechtvaardig mens is één met Christus zoals de leden één zijn met het hoofd, Efeze 1: 22, 23. Het is dan vanzelfsprekend dat een rechtvaardige een ander overtreft vanwege deze alles te bovengaande waardigheid. Indien Christus *een dierbare Hoeksteen* wordt genoemd, volgens 1 Petrus 2:6, dan moeten de levendige stenen die op Hem worden gebouwd, vanzelf ook dierbaar zijn.
Merk eens op welk een hoge waardigheid zulk een persoon bezit! Het is *zijn rechtvaardigheid*; dit is het, waardoor hij zulk een voortreffelijkheid bezit.

GEBRUIK 1

Dit toont ons aan dat een genadeloos mens niet met al waard is, volgens het woord van Salomo: *het hart der goddelozen is weinig waard*, Spreuken 10:20. Maar de rechtvaardigheid maakt het hart gelijk de hemel die met sterren flonkert. De genadegaven worden vergeleken bij gouden ketenen wegens hun hoge waarde, Hooglied 1:11. Ook worden ze vergeleken bij mirre en kassie vanwege hun lieflijke geur. Ze worden ook vergeleken bij diamantstenen die op Aärons borstlap blonken. Nu, zo schijnt de rechtvaardigheid der heiligen in de ogen van God en engelen.

Dit was de reden waarom Christus zich zo over de Kanaänese vrouw verwonderde. Wat anders dan haar genade? *O vrouw*, zei Hij, *groot is uw geloof*, Mattheüs 15:28. Christus was daar meer mee ingenomen dan met al de schone gebouwen van de tempel, Lucas 21:5. God schat geen mens hoger omdat hij rijk of edel is, of met wereldse sieraden omhangen, nee, integendeel. Het is rechtvaardigheid wat hen een aanzien geeft en tot een voorbeeld maakt. Rechtvaardigheid is voor de ziel wat een diamant is in een ring en hetgeen het licht is voor de wereld, waardoor ze haar glans krijgt.

GEBRUIK 2

Leer hieruit dat niemand er minder door wordt wanneer hij rechtvaardig is. Want het brengt een luister aan en maakt hen voornamer, ja, voortreffelijker dan een ander. Sommige mensen zijn onwillig zich aan God en Zijn dienst te verbinden, omdat ze denken dat het hun aanzien zal besmetten. Maar u ziet hoe de rechtvaardigheid iemands wapenschild versiert en hem verhoogt boven anderen. Novarinus vertelt van een zeer oud koning die verscheiden arme christenen aan zijn hof uitnodigde. Hij stelde hen boven verscheidene van zijn edelen. Hem werd gevraagd waarom hij deze zoveel eer bewees, terwijl het mensen waren van een lage geboorte en geringe staat. Hij zei: *deze moet ik noodzakelijk eren als Gods kinderen, omdat zij met mij koningen en vorsten zijn in de andere wereld*. Keizer Theodosius rekende het groter eer een *menbrum Christi*, een lid van Christus te zijn, dan een *caput imperii*; dat is een hoofd van een koninkrijk te wezen. De rechtvaardigen worden door God bijzonder begunstigd. Hun namen staan in het boek des levens aangetekend, Filippenzen 4:3. Het was de gewoonte onder de Romeinen de namen van hun raadsheren in een boek te schrijven, waarom zij genoemd werden *patres transcriptie*; de aangeschreven vaders. Maar dit is de eer der rechtvaardigen dat hun namen onder de hovelingen des hemels zijn opgeschreven. Een gelovige heeft vanwege zijn vereniging met het verborgen

lichaam van Christus een voortreffelijkheid die boven de engelen uitblinkt, hoewel die *morgensterren* worden genoemd, Job 38:7. De rechtvaardigen zijn bekleed met de zon, Openbaring 12:1. Het kan wel als enige schande beschouwd worden op de wereld wanneer men op de rol der heiligen voorkomt, maar daarom schaamt zich God niet *hun God* genoemd te worden, Hebrëen 11:16.

GEBRUIK 3

Zie hier eens welke grote gedachten God van de rechtvaardigen heeft: *Hij ziet hen voortreffelijker dan anderen*. Nu, Gods oordeel is het allervoornaamste. De heiligen hebben lage gedachten van zichzelf, zij verloochenen hun eigen waardigheid, zoals Mozes die niet wist dat het vel van zijn aangezicht zó glinsterde, Exodus 34:29. Het oog, hoe schoon het is, kan zichzelf niet beschouwen. Ja, hoe lager gedachten de rechtvaardigen van zichzelf hebben des te hoger heeft God die van hen *Van toen af dat gij kostelijk zijt geweest in Mijn ogen, zijt gij verheerlijkt geweest*, Jesaja 43:4. De goddelozen doet God van de aarde weg, als het schuim, Psalm 119:119. De grootste man ter wereld, wanneer hem heiligheid ontbreekt is *res nihili*; hij is evenals Naäman, die een krijgsoverste van de koning was, een groot man van hoog aanzien, *maar hij was melaats*, 2 Koningen 5:1. Een goddeloos mens kan wel boven anderen in aanzien uitsteken, maar hij is niet veel beter dan een mesthoop die boven de grond uitsteekt en daarbij geeft ze een vuile stank.

God zet een hoge waarde op de rechtvaardigen, wat blijkt uit de voortreffelijke eretitels die Hij hen boven anderen geeft.

- a. *God noemt hen Zijn juwelen*, volgens Engelse vertaling Maleáchi 3:17. Hij geeft hem Zijn beste Juweel en Onderpand. Het zijn Zijn juwelen:
 - ? *Wegens hun glinsterende hoedanigheid*; ze glinsterden in Gods ogen. De heiligen hebben *animas angelisicatas*, een soort glans der engelen, gelijk een van de oude schrijvers het uitdrukt.
 - ? *Zij worden juwelen genoemd wegens hun waarde*. De diamanten, zegt Plinius, waren in een lange tijd niet bekend dan onder keizers en koningen. De waarde van een heilige is ver verheven boven andere. *De arme wandelende in zijn oprechtheid is beter dan die verkeerd is van wegen, al is hij rijk*, Spreuken 28:6.
- b. God noemt de rechtvaardigen *Zijn verborgen*, Psalm 83:3, wegens:
 - ? *Hun onzichtbaarheid*; hun voortreffelijkheid is velen niet bekend. De wereld kan hun zwakheden wel zien, maar niet hun uitnemendheid. Een vroom mens heeft een inwendige heerlijkheid die niet met vleselijk ogen gezien kan worden. Hun schoonheid is onder een masker verborgen.
 - ? *De rechtvaardigen zijn verborgen voor hun veiligheid*. De diamanten zijn in een rots verborgen. *Het leven der heiligen is verborgen met Christus in God*, Kolossenzen 3:3. Hij is de Rots der eeuwen.
- c. God noemt de rechtvaardigen: *de heerlijken der aarde*, Psalm 16:2. of, zoals Junius het vertaalt: *de grootmachtigen der aarde*. Ze zijn een geestelijke Fenix. Ze zijn de room en de bloem der schepping. *Purior pars mundie; het zuiverste deel van de wereld*; zij worden dubbel gelouderd, Zacharia 13:9.
- d. God noemt hen *Zelf vaten der eer*, 2 Timotheüs 2:21. Hoewel zij aarden vaten zijn, toch hebben ze hemelse schatten in zich; ze zijn vervuld met de wijn des

Geestes, Efeze 5:18. Hoewel zij geschuurd worden met verdrukkingen is dat toch maar alleen om hen des te meer te doen blinken, Daniël 12:10.

- e. God noemt hen *Zijn oogappel*, Zacharia 2:8. Een oogappel is het beste deel van ons oog. *Dit is om Gods teerhartigheid over hen uit te drukken*, zegt Salvianus. God kan niet verdragen dat Zijn oogappel aangeraakt wordt.
- f. God noemt hen *Zijn erfdeel*, Deuter. 23:9. Alsof Gods rijkdom in hen bestaat. Een mens verzegelt een zak met geld voor zijn gebruik; zo verzegelt de Heere Zijn volk als Zijn erfdeel met een dubbele zegel. Het ene is van de verkiezing, 2 Timotheüs 2:19; en de ander is van verzekering, Efeze 1:13.
- g. God noemt hen *een plant van naam*, Ezechiël 34:29. Hij omheint deze waardige plant met Zijn bescherming. Hij bewatert die met de zilveren druppels van Zijn instellingen; Hij zegent de uitspruitsels, versiert die met vruchten en verplant die in het hemels Paradijs. Daar zal die eeuwig groeien in de lieflijke zonneshijn van Zijn gunst.
- h. God noemt hen *mede erfgenamen met Christus*, Romeinen 8:17. De Heere Jezus is de rijke Erfgenaam, Johannes 16:15. Hij is een Heere van alles, Galaten 4:1. Nu, de heiligen zijn deelgenoten met Christus, Hebreëen 1:2.
- i. God noemt hen *lichten in de wereld*. Zij verlichten door hun leven en voorbeeld. *Onder welke gij schijnt als lichten in de wereld*, Filippenzen 2:15. Lot was een lichtende ster in Sodom. De wereld zou duister zijn als er geen kinderen des lichts in waren.
- j. God noemde hen *een afgezonderd volk*. Hij heeft hen uit de wereld getrokken als uit een wildernis en door Zijn besluit voor Zichzelf afgezonderd. Of zoals het in het Grieks luidt: *het is een gekocht volk*; de rechtvaardigen zijn gekocht door Christus' bloed. Hij zal Zijn gekocht eigendom nooit verliezen.
- k. God noemt hen *een koninklijk priesterdom*, Exodus 19:6.
 - ? Zij zijn koningen, zij hebben een troon en witte klederen, Openbaring 3:21. De kleding betekent hun waardigheid, het wit ervan hun heiligheid.
 - ? Ze zijn priesters. Het priesterdom onder de wet was eerwaardig. De huisvrouw van Jójada de priester, was eens konings dochter, 2 Kronieken 22:11. In vroeger tijden kozen de Egyptenaars hun koningen uit hun priesters. De gelovigen zijn tot priesters geheiligd om Gode offeranden te brengen, hetgeen in het Heilig Avondmaal geschied, met lof en dankzegging tot God in de hemel.
- l. God noemt hen *een sierlijke kroon en een koninklijke hoed in Zijn hand*, Jesaja 62:3. Dat wil zeggen, - zegt een geleerd schrijver, - ze zijn boven andere volkeren bij uitstek verheerlijkt en beroemd, evenals een kroon het hoogste teken is van eer en aanzien. Ja, de Heere noemt hen uitdrukkelijk *Zijn heerlijkheid*: "Israël, Mijn heerlijkheid" , Jesaja 46:13. Alsof Gods heerlijkheid ligt in Zijn volk. Dit toont duidelijk aan op welke hoge waarde de rechtvaardigen geschat worden door hen zulke luisterrijke eretitels te geven. Ze zijn vorsten des lands, *koningen zullen hen dienen*, Jesaja 60:10. Ja, de engelen zullen hen dienen, Hebreëen 1:14. De Heere

wil een geheel koninkrijk geven voor hun losgeld. *Ik heb Egypte tot uw losgeld gegeven in uw plaats*, Jesaja 43:3. Dat ziet op het verdrinken van de Egyptenaren in de Rode Zee, om Israël te behouden. Ja, wat meer is, God heeft hen Zijn Eigen Zoon tot een losgeld gegeven om voor hen te sterven, 1 Petrus 1:18.

Nu, indien God Zijn volk wat nu op aarde is, zo hoog schat, hoeveel te meer zal Hij hen dan waarderen wanneer zij in de hemel zijn? Indien de rechtvaardige wanneer hij met zoveel tegenspoed worstelt reeds zo voortreffelijk is, hoeveel te meer dan wanneer hij gekroond zal zijn? Wanneer een *emerald*, (smaragdsteen) als die nog ruw is en vlekken heeft, zo waardevol geschat wordt, hoeveel te meer dan wanneer die van zijn vuilheid gezuiverd is? Zo zal het ook met de Godzaligen zijn wanneer ze van al hun gebreken zullen verlost zijn en *de Vader voorgesteld worden zonder vlek of rimpel*, Efeze 5:27. Indien wij het goud, wanneer het nog ongezuiverd is zijn waarde heeft, hoe waardevol moet het dan zijn wanneer het geheel gezuiverd is? Als de tarwe, wanneer het nog met kaf vermengd is, zo voedzaam is, hoeveel te meer wanneer die gewonnen en goed gezuiverd is?

Indien God de rechtvaardigen voortreffelijker acht dan anderen, alhoewel ze met zwakheden omhangen zijn, o, hoe oneindig voortreffelijker en heerlijker zullen ze in Zijn ogen verschijnen, wanneer ze van de droesem van hun verdorvenheid en verderf gezuiverd zijn, en met zoveel kennis zullen verschijnen als de lucht vervuld is met licht! Indien een mens nog enige achting voor zijn vriend heeft, hoewel hij vrij gemelijk is en met lichaamskwalen omringd is, hoeveel te meer zal hij hem hoog achten wanneer hij hem in volkomen gezondheid ontmoet en zijn geest rustig en bedaard is? Indien God de rechtvaardigen hoger dan anderen waardeert in deze tegenwoordige toestand, - zijnde in hun zondige bewegingen en bezwijkend door vlagen van ongelooft, - wat zal Hij dan doen wanneer ze volkomen heilig en als de engelen Gods zullen zijn?

GEBRUIK 4.

Zie hier het groot verschil in de achting die God heeft van de rechtvaardigen en die de mensen van hen hebben. De wereldse mensen achten de heiligen licht; ze minachten hen en willen hen nauwelijks een oogopslag geven. Zij denken, dat de kinderen van God het best van alles maar afgesneden kunnen worden. Ze zien hen aan als een last en een ballast op aarde. *"Wij zijn geworden als uitvaagsels der wereld, en aller afschrapfels tot nu toe,"* 1 Korinthe 4:13. De apostel heeft het oog op de wereld, die de kerk met een bezem wegvegen, en op de gevallen engelen; zij werden geacht door sommige als een mestkar die door de stad rijdt, waarin iedereen zijn drek werpt. De heiligen worden overladen met scheldwoorden en worden beschouwd als zijnde niet waardig te leven in deze wereld. *"Weg van de aarde met zulk een, want het is niet behoorlijk dat hij leve."* Hand. 22: 22.

Doch God heeft een geheel andere wijze van waardering over de rechtvaardigen. Hij keurt de wereld 'niet waardig' voor hen. *"Welken de wereld niet waardig was"*, Hebreëen 11:38. Vandaar is het dat Hij Zijn kinderen des te eerder wegneemt door de dood en hen plaatst onder de Cherubims. God beschouwt de rechtvaardigen als Zijn kunstig handwerk bewerkt door de vinger van de Heilige Geest, als een heerlijk werk der herschepping. Hij zou spoedig de woningen op de wereld omkeren, was het niet dat Hij om hunnentwil hen spaarde. Deze hoge achting van God zal het best gezien worden als Hij scheiding maken zal tussen het kostbare en het snode en zeggen zal tot de godlozen, dat ze vervloekt zijn en tot de rechtvaardigen: *komt gij gezegenden.*

GEBRUIK 5

*Zie hier hoe dierbaar de rechtvaardigen bij God zijn en hoe dicht zij nabij Zijn hart liggen. Ze zijn voortreffelijker. Het woord 'voortreffelijk' toont Gods uitnemende liefde aan. De rechtvaardigen zijn Gods schat, Psalm 135:4, en waar Zijn schat is, aldaar is Zijn hart. Ze zijn Gods prachtige tuin waar Hij de bloemen van Zijn liefde plant. Zij zijn dierbaar voor Zijn ziel. Zij zijn Zijne lievelingen. Hij graveert hen in de palmen van Zijn hand, opdat ze nimmer uit Zijn oog mogen zijn. Hij verheugt Zich over hen met blijdschap *en rust in Zijn liefde*. Het is geen gewone toegenegenheid die God de rechtvaardigen toedraagt. De zon schijnend in een vergrootglas, verhoogt de hitte slechts aan het voorwerp dat dichtbij het glas is. De stralen van Goddelijke liefde zijn veel intenser tot hen die door genade dicht bij Hem leven. Deze hebben de sterkte en de kracht van Zijn liefde als 't ware gedistilleerd, de Heere heeft hen lief zoals Hij Christus lief heeft. Weliswaar, in zekere zin is Gods liefde jegens Christus en de gelovigen niet gelijk, want Christus wordt zuiver bemind om Zijns Zelfs wil, maar de gelovigen zijn bemind om Christus' wil. Toch, in ander opzicht, bemint God de Vader de gelovigen zoals Hij Christus bemint. Het is dezelfde liefde in waardigheid, de dezelfde in onveranderlijkheid. God zal Zijn liefde jegens de gelovigen niet minder beëindigen dan Hij Zijn liefde jegens Christus vermindert.*

GEBRUIK 6

*Leer hieruit welke eerbied wij behoren te hebben voor de rechtvaardigen. Ze worden geprezen boven alle anderen. "Hij eert degenen die de Heere vrezen," Psalm 15: 4. Een heilige in vossen is beter dan een zondaar in scharlakenrood. Wij prijzen alleen datgene wat uitnemend is in hen. Waarom waarderen wij goud en parels, hoewel ze in een glazen krans zitten? Nu dan, acht de rechtvaardigen als de kostbaarste personen, vanwege hun inwendige heiligheid waardoor zij voortreffelijker zijn dan hun naasten! De rechtvaardigen dragen Christus in zich. "Christus leeft in mij," Galaten 2:20. Koningin Cleopatra droeg een kroon van juweel op haar hoofd, hetwelk een waarde had van het hele koninkrijk. Hoe rijk zijn zij die Christus met zich dragen, de Parel van grote waarde! Veracht de heiligen niet vanwege hun aardse armoede, maar eer hen vanwege hun deugd. Wij schatten robijnen of diamanten hoog, ofschoon ze in het stof liggen. Johannes de Doper droeg maar een leren gordel, toch was hij was meer dan een profeet. Hij was tot groot nut voor de Koning der Ere. Johannes was zulk een uitstekend persoon dat Herodus zijn eed niet volvoerd zou hebben om hem te onthoofden, was het niet dat hij gezworen had aan de danseres haar te geven wat zij gevraagd had, namelijk tot *de helft* van zijn koninkrijk. Doch Johannes de Doper was meer waard dan *zijn gehele* koninkrijk. De kleding van de heiligen mag aan de buitenkant armoedig zijn, maar ze hebben een rijke voering. De buitenkant van de Tabernakel was van geitenhaar, doch de binnenkant was verfraaid met goud. "Des konings dochter is geheel verheerlijkt inwendig," Psalm 45:13. Jezus Christus wordt hier bedoeld, want in Hem zijn verborgen alle schatten van wijsheid. Een ziel geïnspireerd door Goddelijke macht en schoonheid der genade, is uitnemender dan anderen, zoals het licht van de zon uitnemender is dan het licht van een kaars.*

GEBRUIK 7

Indien de rechtvaardigen voortreffelijker zijn dan hun naasten, hoe gestreng zal God wezen tegen degenen die hen slecht behandelen? De goddelozen zijn doornen in de handen der godlozen. De heilige Paulus werd afgetuigd door wrede handen. "Driemaal werd ik met roeden geslagen," 2 Korinthe 11:25. Het is alsof men een slaaf zag die de zoon des konings met een zweep sloeg; zou God dan Zijn uitverkorenen

niet wreken? Zeker zal Hij dat doen. *"Het zwaard des Heeren is vol bloed... Want het zal zijn de dag der wraak des Heeren, en het jaar der vergelding om Sions twistzaak,"* Jesaja 34: 6-8. Het is alsof de profeet had gezegd, *"De tijd van Gods vergelding is gekomen vanwege het onrecht Sion aangedaan."* Jeremia 50:10-11 zegt: *"En Chaldea zal tot een roof zijn, zegt de Heere. Omdat gij u verblijd hebt, omdat gij van vreugde zijt opgesprongen, gij plunderaars van Mijn erfenis!"* En Jeremia 30:16: *"Daarom, allen die u opeten, zullen opgegeten worden."* De heiligen zijn mensen van hoge eer; ze zijn *Gods eerstgeborenen*. O, hoe toornig zal de Heere zijn tegen degenen die hen onrecht aandoen! Ze vertrappen Gods parels in het stof. Ze slaan op Zijn oogappel. De rechtvaardigen zijn Gods diadeem. Zal een koning het verdragen als zijn mantel bespogen wordt en zijn kroon geworpen in de drek? Wat de rechtvaardigen wordt aangedaan rekent God alsof het Hem wordt aangedaan. Als de ambassadeurs van een koning worden geslagen, rekent de koning het aan alsof hijzelf geslagen wordt. *"Ik ken uw woeden tegen Mij,"* 2 Koningen 19:27. Het woeden tegen Sancherib was tegen de afgevaardigden van Hiskia. Maar er was een verbond tussen God en Zijn volk; de Heere rekende het aan alsof het jegens Hem was. *"Ik ken uw woeden tegen Mij; zeker, het zal niet ongestraft blijven. Hij bestrafte koningen om hunnentwil."* Wat is er geworden van de heidense keizers Julianus, Nero, en Diocletianus? Een van hen kreeg een dodelijke wonde van de hemel. Bij anderen kwamen hun darmen uit hen en zij stierven razende. Charles de IX, koning van Frankrijk, die zijn dorst gestild had met het bloed van zoveel Christenen, in het bloedbad tijdens de Bloedbruiloft te Parijs, werd inwendig zó angstig, dat hij nimmermeer durfde waken zonder muziek, en tenslotte liep het bloed uit zoveel delen van zijn lichaam dat hij dood bloedde. Deze werden gezet als publieke monumenten van Gods wraak.

GEBRUIK 8

Laten wij nu trachten te onderzoeken of wij onder het getal van deze rechtvaardigen behoren; of wij inderdaad uitnemender zijn dan anderen.

- a. Een rechtvaardige is een nederig mens. Hij die trots is op zijn rechtvaardigheid is onrechtvaardig. *"O God, ik dank U, dat ik niet ben als andere mensen... ik vast. Ik geef tienden."* Lukas 18:11-12. Hier was een drievoudige kroon van Farizeese hoogmoed. Rechtvaardigheid, wanneer men zich erop verheft, verderft het hart. *"Indien ik rechtvaardig ben, ik zal mijn hoofd niet verheffen,"* Engelse vertaling Job 10:15. Een viooltje is een lieflijke bloem, toch hangt het bloempje naar beneden; een dergelijke bloem was Job. De rechtvaardigen zijn evenals de zijdewormen. Terwijl zij hun nauwkeurig werk weven, verbergen ze zichzelf in de zijde. Een rechtvaardige is vlugger geneigd om zichzelf te veroordelen dan om anderen met kritiek te overladen. Hij zinkt in het niet in zijn eigen gedachten. David riep uit: *"ik ben een worm en geen man";* ofschoon een heilige, ofschoon een koning, ... toch een worm. De heilige Augustinus heeft gezegd, *"Heere, ik ben Uw liefde niet waardig."* Bisschop Hooper zei: *"Heere, ik ben de hel, doch Gij zijt de Hemel"* Een van de martelaren ondertekende zijn brief: *"de meest verharde zondaar, John Bradford."*

Hij die een rechtvaardige is, acht een ander hoger dan zichzelf. *"Dat de een de ander hoger achte dan zichzelf,"* Filip. 2:3. Hoe hoger de genade rijst, hoe lager het hart is. Hoe meer goud men legt in de weegschaal, hoe lager die daalt. Hoe rijker de schepen beladen zijn, hoe lager het zeil staat. Hoe zwarter de ziel in haar eigen oog is, hoe aangenamer! *"Ik woon bij hem die nederig van geest is,"* Jesaja 57:15. God heeft twee hemels, een nederig hart is er één van.

- b. Een rechtvaardige legt het ernstig toe op heiligheid. De priesters onder de wet waren niet alleen gewassen in het grote koperen wasvat, maar ook versierd met een prachtig gewaad, Exodus 28: 2. Het embleem van een rechtvaardige is dat hij niet alleen gewassen is van grove zonde, doch ook inwendig gesierd is met heiligheid. Hij is wat hij schijnt. Heiligheid is niet geschilderd op hem, maar het *leeft* in hem. Het wordt gezegd van Zacharias en Elisabeth: "zij waren beide rechtvaardigen voor God, wandelende in al de geboden en inzettingen des Heeren, onberispelijk," Lukas 1:6. Een goed Christen is Gods tempel. Zijn lichaam is de voorhof van de tempel en zijn ziel het Heilige der heiligheden. Hij is rein van hart, Mattheüs 5:8. Zijn werk is God te dienen en zijn doel is Hem te genieten. Een mens, die met reden begaafd is, mag niet leven als een redeloos beest, en een rechtvaardige, die een beginsel van rechtschapenheid bezit, mag niet leven als een zondaar. Hij is niet alleen veranderd, maar "hij leeft Godzalig," Titus 2:12. Christus is niet alleen zijn Priester, maar ook zijn Voorbeeld. Als hij gebruik maakt van Christus' dood voor zijn zaligheid, maakt hij ook gebruik van Christus' leven tot Zijn navolging.
- c. Een rechtvaardige is rechtvaardig in zijn handelingen. *"Wie zal klimmen op den berg des Heeren? ... Die rein van handen is,"* Psalm 24:3-4. Hij die rechtvaardig is, heeft niet alleen zijn hart gereinigd van onheiligheid, maar ook zijn handen van onrechtvaardigheid. Hij verafschuwt alle bijpaden; hij wil niet bedrieglijk rijk worden. Hij wil zijn geweten niet verkopen voor een korrel goud. Een goed Christen is ijverig omtrent de plichten van beide tafels der wet; hij maakt dat vroomheid en rechtvaardigheid elkander kussen.
- d. Een rechtvaardige dient God uit een beginsel van liefde. Genade neigt het hart en trekt het sterk naar God in vurige toegenegenheid. Een rechtvaardige dient God niet uit dwang, maar uit gewilligheid. God te dienen is voor hem de hemel! Hij vaart op in "een vurige wagen van liefde" en haalt adem voor zijn ziel aan de boezem van zijn Zaligmaker. Liefde is de 'schibboleth' dat een rechtvaardige onderscheidt van anderen. Een vleselijk mens zegt, "wat een vermoeidheid is het den Heere te dienen!" Maleáchi 1:13. Een rechtvaardig mens zegt, "Hoe aangenaam is het!" *"Ik heb een vermaak in de wet Gods naar den inwendige mens,"* Romeinen 7:22. Zoals een bij met vermaak honing zuigt uit de bloem, zo hebben de heiligen vermaak in hun God. Hij doet zijn plicht uit liefde jegens de plicht; hij bidt uit liefde jegens het gebed. Als hij zingt, maakt hij melodie in zijn hart jegens den Heere. Liefde verzacht het juk van God te dienen en maakt het gemakkelijk. Zoals een bruid zich vermaakt in het aanpassen van haar juwelen, en een musicus zich vermaakt in zijn spel met zijn viool, zo vermaakt zich een ziel in gehoorzaamheid aan God. Liefde tot de plicht is beter dan de plicht zelf; God met vermaak te dienen is engelenwerk. De serafims worden beschreven met vleugels, om aan te tonen zowel hun vrolijkheid als hun bekwaamheid in God te dienen, Jesaja 6:2.
- e. Een rechtvaardige volhardt in zijn godsdienst. Hij die zijn werk verlaat vóór hij afgewerkt heeft is slechts een halve werkmans; en hij die zijn godsdienst overgeeft vóór hij zijn geloof heeft voleind, is slechts voor de helft een Christen. De belofte wordt gedaan aan hem die overwint. Wie maakt de rekening van zijn gezaaid koren op vóór de oogst? Het was de heerlijkheid van de kerk van Thyatire dat haar laatste werken méér waren dan haar eerste. Volharding draagt de kroon weg.

Een waar Christen loopt niet halverwege uit de loopbaan, maar loopt die uit. "De rechtvaardige zal zijn weg vasthouden," Job 17:9, hoe de weg ook loopt. Ofschoon met doornen bezaaid, ofschoon er een leeuw op de weg is, hij is vastbesloten zijn weg te bewandelen. "Banden en verdrukkingen zijn aanstaande, maar ik acht op geen ding," Hand. 20:23-24. De tegenslagen die een Godzalige om des gewetens wil ontmoet, ontbrandt zijn ijver des te meer. Het lijden vermindert Christus' liefde niet voor de heiligen, noch eindigt de liefde van de heiligen jegens Christus. Ofschoon Job alles verloor, hield hij vast aan zijn oprechtheid. Als onoprechte mensen zien dat hun een zwaard en staf ontbreekt, verlaten zij Christus en scheiden zichzelf af. Schijnheiligen zetten hun beste beentje voor, maar houden het niet vol. Athanasius (een kerkvader) was de roem van zijn tijd; hij was een hoeksteen in zijn dagen. Hij behield zijn vroomheid toen de wereld Ariaans werd. Melanchton, die genoemd werd 'de feniks van Duitsland', was, - zoals Izak Ambrose heeft gezegd, - evenals de cipressen die hun groen in de winter behouden. De kerk van Pergamus hield vast aan Christus' Naam, ofschoon ze woonde waar de troon van satan was. Een rechtvaardige is getrouw tot in den dood, en kan niet verdragen dat zijn borstwapen van heiligheid doorschoten zou worden. *Mijn voeten houden vast aan Zijn paden; Zijn wegen heb ik gehouden en niet van mij weggedaan*, zegt Job. En alzo beantwoord hij aan het Goddelijk merkteken in de tekst: *Hij is voortreffelijker dan zijn naaste*.

GEBRUIK 9

Als de rechtvaardigen zo uitnemend zijn, laat het ons aanmoedigen tot ware vroomheid. Zo spoedig wij genade ontvangen worden wij dierbaar voor God. "Op deze dag heb Ik de smaadheid van Egypte van u afgewenteld," Jozua 5:9. Op de dag dat wij rechtvaardigen worden, wordt onze smaadheid van ons weggenomen. Geloof verheft onze roem; rechtvaardigheid verwisselt onze keten in een kroon. De kroon der heerlijkheid zal u gegeven worden. Door ons huwelijk aan de Godheid, worden wij beter en rijker dan anderen; - al zijn ze bezitters van een goudmijn - namelijk de ondoorgrondelijke rijkdom van Christus! Wij ontvangen van Christus de schatten van rechtvaardiging, troost en eeuwige heerlijkheid. Wij zijn zo rijk als de engelen. O, laat dit ons dan aanzetten tot Godzaligheid! Rechtvaardigheid zet een heerlijke luister aan iemand, alsof u een stofwolk zag veranderen in een ster.

a. *Als de rechtvaardigen zó uitnemend zijn in Gods ogen, laat God dan uitnemend zijn in hun ogen.* Als zij zó hoog zijn in Gods gedachten, laat God dan hoog zijn in de hunne. Laat de heiligen aanbiddelijke gedachten van God hebben! "Uw gerechtigheid, o God, is zeer hoog. "Gij wiens naam is Jehovah, zijt de Allerhoogste over de ganse aarde," Psalm 83:19. God is de meest verheven Zegen; wie kan al Zijn lof vertellen? God overtreft het loven van de aartsengelen. Hij is geheel en al Glorie en Majesteit. Hij overtreft oneindig ver alle machten van de aarde. Vorsten bezitten hun kroon door onmiddellijk eigendomsrecht van Hem; maar Zijn eigendommen zijn groot, Zijn bezittingen langdurig. "Uw troon, o God, is eeuwiglijk en altoos," Psalm 45:7. Alle uitmuntendheden die verspreid liggen in de schepsels zijn oneindig verenigd in God. Augustinus klaagde dat mensen zich kunnen verwonderen over de grootte van een ster, maar Hem niet bewonderen, Die de Vader der lichten is. O, acht God toch boven alles!

? Gods wijsheid is uitmuntend. "Hij is wijs van hart." Hij kent de oorzaak van alle dingen; ja, in één ogenblik. De engelen steken hun lamp aan bij deze Zon.

- ? Gods macht is uitmuntend. Hij is *almachtig*. Zijn macht is als groot als Zijn wil. Wat Zijn ziel begeert, dat doet Hij. Hij slaat de hoogmoedigen neer. Hij snijdt de geest der vorsten af.
- ? Gods heiligheid is uitmuntend. Deze is de meest flonkerende juweel van Zijn kroon. "*Verheerlijkt in heiligheid.*" Exodus 15: 11. God is het begin van alle heiligheid. "Er is niemand heilig gelijk de Heere," 1 Samuël 2:2. De gezegende serafims bedekken hun aangezicht en roepen: "*heilig, heilig, heilig!*" Maar welke engel kan een rechte bevattning van Zijn heiligheid dragen? Ze zijn ook te laag in gestalte jegens de oneindige hoogte van deze Piramide.
- ? God is mededeelzaam heilig: "*Ik ben de Heere, Die u heilige,*" Leviticus 20:8. Hij is niet alleen een Voorbeeld van heiligheid, maar een Fontein. Hij druppelt Zijn gouden olie door de pijp van de heiligheid. Zijn heiligheid is mededeelzaam, maar niet verminderend.
- ? God is onveranderlijk heilig. Zijn heiligheid kan niet minder ophouden dan Zijn Godheid. Hij verliest nimmer één druppel van Zijn heiligheid. Zoals Hij geen meerder heiligheid kan hebben, omdat Hij volmaakt heilig is, zo kan Hij niet verminderen in heiligheid, omdat Hij onveranderlijk heilig is.
- ? Gods liefde is uitmuntend. "*Hoe groot is Uw goedertierenheid, o God!*" Psalm 36:7. Iedere druppel is als de honing; het verzacht en verzoet het bittere water van Mara; het is beter dan het leven; ze is alles overtreffend. "Die de kennis te boven gaat," Eféze 3:19. Gods liefde mag gevoeld, doch niet doorgrond worden. O, laat de heiligen toch Gode aanbiddelijke gedachten hebben! De psalmist verheft Hem boven de heerlijkheid des hemels en alle gemakken der aarde, Psalm 73: 25.
- ? God is de Pit en het Merg van al wat goed is. Zijn schoonheid is verbazingwekkend; Zijn liefde is bewonderenswaardig! Alle Goddelijke volmaaktheden komen samen in God als de lijnen in het middelpunt. Laat ons dan, evenals Paulus, alle ding als schade en drek achten vanwege Zijn uitnemendheid. Als God zo'n waarde en hoogschatting heeft voor de rechtvaardigen, zodat ze Zijn hoge achting wegdragen, laat Hij het dan zijn in de hunne!

b. *Indien God de rechtvaardigen alzo vereert en voortreffelijker maakt dan de anderen, laten dan de rechtvaardigen zichzelf niet verlagen of iets van hun uitnemendheid verliezen.* Heeft God hen zó dierbaar gemaakt? Laten zij zichzelf niet verlagen.

- (1) *Laten zij zichzelf toch niet verlagen met deze aarde.* Een aardsgezinde heilige is een grote tegenstrijdigheid, als een orthodoxe ketter. Het wordt "vuil gewin" genoemd, omdat het iemand zo vuil maakt. Wereldsgezindheid is een vijand van genade. Aristoteles heeft opgemerkt dat een hond niet kan jagen onder zoet geurige bloemen, omdat de reuk van de bloem hem afleidt van het spoor. Iemand kan moeilijk Christus en Zijn zalving nawandelen als hij wordt afgeleid door de geur van aardse vermaken. Die door "de Helena der wereld" wordt gekust, is verraden. Het is beneden een Christen - en het lijkt veel op duivels dienst - altijd ingenomen te zijn met deze aarde. "Zoudt gij u grote dingen zoeken?" Jeremia 45:5. Alsof God had gevraagd aan Baruch, de schrijver van Jeremia: "Baruch, gij zijt door een nieuwe geboorte uitnemend gelijk een engel; door uw ambt als een Leviet; zoudt gij dan aardse dingen zoeken? Ik ben bezig om uit te rukken, en zijt gij bezig om te planten? Het schip is zinkend, en zoudt gij de kajuit nog versieren? O Baruch, degradeer jezelf toch niet en verlaag uw eer niet! Waarom zoekt gij grote dingen? Zoek ze niet!" Ofschoon de goddeloze, evenals een aal, kronkelt in de modder, laat toch de paradijsvogel zich verheffen naar omhoog. Hoe hoger de

genade zich verheft, hoe minder aardsgezind een Christen zal zijn; hoe hoger de zon staat, hoe kleiner de schaduw.

- (2) *Laten de rechtvaardigen zich niet verlagen door zondige volgzzaamheid.* Daar zij belijden wedergeboren te zijn behoren ze zich niet te buigen naar elke opinie en mening. Zal een verheven ceder buigen evenals een treurwilg? "Issaschar is een sterk gebeende ezel, nederliggende tussen twee pakken," Genesis 49:14. Issaschar was een grote stam, doch hen ontbrak moed. Gij die rechtvaardigen zijt, wees niet zo toegeeflijk. Kies geen onrechtvaardigheid vanwege de verdrukking, Job 36:21. Acht uw vrijheid niet zo hoog dat gij uw oprechtheid er door verwondt. God is een groot God; beledig Hem toch niet! Hij is een goede God; waag het verlies van Hem er niet aan. Laat u niet verleiden door het slechte voorbeeld van anderen. Alleen dode vissen zwemmen met de stroom mee. De rechtvaardigen verliezen veel van hun achting en respect door hun verbroedering met zondaars. Laten de Godzaligen hun geweten niet schenden!. Het stof ontnemt de helderheid van het uurglas van ons geweten, en dan klaagt het de mens aan. Toen bisschop Cranmer, met enige terughoudendheid van ziel, de Roomse artikelen onderschreef, werd die leugen naderhand een grote schrik; zijn geweten veranderde evenals Mozes' staf in een slang. Hij kon geen vrede vinden voordat hij zijn instemming had herroepen. Door valsheid, onwaardig handelen, wordt de Heilige Geest bedroefd, de Godzaligen geërgerd, de godlozen beledigd en het geweten zal beschuldigen. Het geweten is evenals een bij; als iemand goed doet geeft ze honing; indien slecht, ze zal steken.
- (3) *Indien de rechtvaardigen voortreffelijker zijn dan anderen, laat hen dan niet afgunstig zijn op de voorspoed van de godlozen.* "Laat uw hart niet nijdig zijn over de goddelozen," Spreuken 23:17. God heeft u meer bevoorrecht dan hen. Hij heeft u Zijn Geest gegeven om u te heiligen en Zijn Zoon om u te zaligen. Afgunst is een slecht humeur. Het benadeelt de mens zelf het meest. Afgunst drinkt zijn eigen vergif; het verroest het lichaam, zoals de roest het ijzer doet. De éérste man (Kaïn) die in de wereld geboren werd, was jaloers. Theodoor merkt op, dat het niet zozeer Kaïns eigen zonde was die hem zo beroerde, maar veelmeer het gezicht dat zijn broeders offer werd aangenomen. Het is onbetamelijk voor Gods kinderen deze invretende ziekte te voeden; het is slecht om afgunst te voeden. Wat voordeel brengt het als God een beker wijn inschenkt voor de goddelozen? Het is slechts gesuikerd vergif. Welvaart is evenals Circe (een mythologische heks), die door haar betovering een mens verandert in een zwijn; het maakt hen alleen erger. De maan ondergaat alleen een eclips als ze vol is. De wereld wordt aan de goddelozen in toorn gegeven. Toen Bélsazar in het midden van zijn vertier was, schreef de hand van God bittere dingen tegen hem. Een hete dag van voorspoed is een voorteken van donder in de nacht. Hamans banket was slechts een voorbode van de strik aan de galg. Och, Christenen, schud de afgunst af zoals Paulus de adder! God heeft u uitnemender gemaakt dan anderen, Hij geeft u de beste rijkdom en voorrechten. Zij krijgen een gouden appel, u krijgt een kroon, 2 Timothéüs 4:8. God bewaart de beste wijn tot het laatst. Laat deze Goddelijke harp de kwade geest van afgunst en ontevredenheid verdrijven.
- (4) *Zijn de rechtvaardigen dus uitnemender, laat het volk dan overtuigd worden hen in hun gezelschap te nemen en onder hun bekenden.* Om goed te worden, is het wijsheid om te gaan met degenen die zo zijn. "De heerlijken in welken al mijn lust

is," Psalm 16:3. Wees niet als een zwijn, die liever in de drek wilt liggen, dan op het schone stro. De rechtvaardigen zijn het licht der wereld, en het is wijsheid degenen te volgen die het licht dragen. Indien men zoekt naar olijven, maar op een braamstruik stuit, werpt men die weg. Er is veel goeds in het gezelschap van Godzaligen. Hun spreken is stichtelijk; hun gebeden verkwikken; hun voorbeeld is onderwijzend. Ent uzelf onder de heiligen. Een ent in een goede wijnstok krijgt de sappen en invloed van de wortel. De rechtvaardigen zijn uitnemender. Wees dikwijls onder de specerijen; gij zult naar hen rieken. "Hij die met de wijzen omgaat, zal wijs worden," Spreuken 13:20.

- (5) *Hierdoor worden de rechtvaardigen vermaand waardig te wandelen naar de hoge eer die God hen gegeven heeft. "Wandelt als kinderen des lichts,"* Eféze 5:8. Indien gij uitnemender zijt wegens uw hoge roeping, wees dan ook uitnemender in uw wandel! Versier uw godsdienst met uw wijs en heilig gedrag" Schijnt als lichten in de wereld," Filipp. 2:15. Sommige Antinomianen leerden eertijds dat hoedanig een gelovige leefde, hij toch gerechtvaardigd was. Alzo geloofden zij een vals Evangelie, hetwelk Luther verwierp. Dengenen die een koninklijk priesterschap zijn, behoren uitnemende mensen te wezen. De Heere kenmerkt de rechtvaardigen boven de rest van de wereld, daarom behoren zij niet te leven als de menigte anderen. Zoals er staat: *"Het komt den koning niet toe, o Lemuël, het komt den koning niet toe wijn te drinken, noch de prinsen sterken drank te begeren,"* Spreuken 31:4, Engelse vertaling. Het is niet betamelijk voor hen die van hoge geboorte zijn zó onmatig te leven. Zo behoren ook degenen die van de heilig geslachtslinie zijn, - die God zó uitnemender gemaakt heeft dan anderen - ijdel te leven en los te zijn in hun handelingen. Alexander wenste dat de Grieken gekend zouden worden, niet alleen door hun kledingstukken maar ook door hun deugden. Een kind van God behoort kenbaar te zijn door zijn voorbeeldig leven. "Wees heilig in al uwen wandel," 1 Petrus 1:15. Christus zalft Zijn volk met de genaden, zoals de maagden behandeld werden met mirre-olie, Esther 2: 12, en Hij verwacht dat ze hun zoete parfum van heiligheid zullen verspreiden. Christenen behoren te betrachten hetgeen lieflijk en aangenaam is, Filipp. 4:8. Hun wandel behoort voorzichtig te zijn, Eféze 5:15, omdat er zoveel zijn die wachten op hun hinken. Als de godlozen iets kunnen vinden in Gods volk wat hun roeping onwaardig is, leggen ze een smaad op de godsdienst. Een 5e eeuwse christelijk schrijver heeft geschreven: "Wat zullen de heidenen wel zeggen als ze zien dat Christenen zo slordig leven? De Christenen leven zo slecht omdat Christus hen niet beter heeft onderwezen."

Wat moesten de rechtvaardigen alle aanleiding afsnijden van degenen die er op uit zijn! 2 Kor. 11:12. Daniëls vroomheid werd geroemd door zijn vijanden, Daniël 6:4. Martin Bucer was zó onberispelijk in zijn leven, dat degenen die het slechtst leefden hem toch nergens van konden beschuldigen.

O Christenen, zie toe hoe gij wandelt! Als ge bidt tegen de zonde, behoedt u ook voor verleiding. Een smet op een koninklijke mantel kan niet verborgen blijven; een zwarte vlek zou gauw in de gaten lopen op Aärons wit gewaad. Een lelijke vlek in een belijder van de waarheid trekt ieders oog naar zich toe. De zonde van zulken veroorzaakt een ontsteltenis onder de heiligen, zoals de patriarchen beschaamd waren, toen de beker werd gevonden in Benjamins zak, hoewel ze onschuldig waren. O, dat allen die de Naam des Heeren belijden zouden afstaan van ongerechtigheid, 2 Timothéüs 2:19! Laster niet die waardige Naam Die over u uitgeroepen is, Jak. 2:7! Van hen die uitnemender zijn dan anderen, verwacht God

meer bijzondere dingen. Zij behoren meer glorie aan God toe te brengen door voorbeeldige Godsvrucht, waardoor anderen worden opgewekt tot de dienst van God. De beste vrucht wordt verwacht van een wijngaard, meer dan van een woud.

- (6) *Heeft God de rechtvaardigen zó begunstigd en hen zo'n onuitsprekelijke uitnemendheid gegeven boven anderen? Laat dan de rechtvaardigen dankbaar zijn!* "Die de geringe uit het stof opricht, ... om te doen zitten bij de prinsen," Psalm 113: 7-8. God heeft u getrokken uit de lage staat waarin u van nature verkeerde, en heeft u doorluchtiger gemaakt dan anderen, doordat Hij u gezet heeft onder de engelen, de prinsen des hemels. *"O, laat de verheffingen Gods in uw keel zijn,"* Psalm 149:6. God heeft meer voor gelovigen gedaan, dan voor de hele overige wereld. Hij geeft hen de "heilige zalving", de "nieuw naam", de "witte keursteen", hetwelk zijn "de eerstelingen der erfenis." Op de oordeelsdag zal Jezus Christus hun Naam belijden voor Zijn Vader en de heilige engelen, Openbaring 3:5. En wanneer hun ziel en lichaam verenigd zullen worden, zullen zij geheel vervuld worden met Zijn heerlijkheid. En nadat zij geplaatst zijn aan Christus' rechterhand, zal dit geproclameerd worden: "Alzo zal men degenen doen, in wie de Koning des Hemels een welbehagen heeft." Verdient dit alles geen dankbaarheid? "Juicht den Heere," Psalm 100:1. In het Hebreeuws is het: *"Geef Zijn lof met een geluid als een trompet."* Looft God met het beste instrument, met *het hart*, en laat het verhoogd worden tot de hoogste toon. Doe het met uw gehele hart. Gij die rechtvaardig zijt, spreek toch goed van God en vertel anderen wat Hij voor u gedaan heeft. Zijn zegening aan u besteedt, zijn legaten, geen schulden! Wie dankoffert, die zal Mij eren, Psalm 50:23. Wilt u God niet met blijdschap deze schuld betalen? Wilt u het niet gedurig doen? *"Ik zal den Heere psalmzingen, terwijl ik nog ben,"* Psalm 146:2. Het volk van Carthago zond aanvankelijk 10 procent van hun jaarinkomen naar Hercules; maar daarna werden ze traag en tenslotte stopten ze ermee. Christenen komen veel tekort in hun dankofferen. Doe niet zoals degenen die een paar keer per jaar muziek spelen en dan de violen ophangen. Wees dikwijls op de berg Gerizim om God te zegenen. Overweeg dat dankbaarheid het werk des hemels is; gij die engelenbeloning hebt ontvangen, doe ook engelenwerk! Laat u horen in het roemen van Gods heiligheid en het prijzen van Zijn lof. Lof is de muziek des hemels; zorg ervoor dat God Zijn muziek hoort! Terwijl anderen klagen, zegen gij! Wacht en verlang naar de tijd dat de Heere u zal oproepen tot de hemelse berg en dat u geplaatst wordt onder de glorierijke cherubims, waar u bezig mag zijn om uw liefde uit te ademen en uw lof uit te galmen tot in alle eeuwigheid.

GEBRUIK 10

Hier is troost voor de rechtvaardigen die neerslachtig van geest zijn. God acht hen uitnemender dan anderen. Hier is troost:

- a. *Wanneer zij vernederd zijn vanwege hun zonden.* Zij hebben lage gedachten van zichzelf en zien zóveel bederf in zich dat ze menen geen genade te hebben. Ach ja, maar hier is troost; God ziet uitnemendheid in hen ofschoon zij niets daarvan in zichzelf zien. Hij kan onderscheid maken tussen de genade in hen en het inwonend verderf. En Hij oordeelt hen niet naar hun slechtste deel, maar naar hun beste. God prijst Zijn kinderen, ondanks hun gebrek. Een landman waardeert zijn koren ofschoon het vermengd is met kaf.
- b. *Wanneer de rechtvaardigen gekweld worden door verdrukking.* "Hij heeft mij in de as nedergedrukt," Klaagliederen 3:16. Mijn uitwendige vertroosting liggen

als het ware in het graf en er is as op geworpen. De Godzaligen zijn genegen om verkeerd te oordelen over de Heere, alsof Hij niet voor hen zorgt omdat Hij hen beproeft. "Zo de Heere met ons is, waarom is ons dan alles wedervaren?" "Richteren 6:13. Doch al is het dat de rechtvaardigen zó ontroerd zijn dat ze hun anker der hoop wegwerpen, toch acht God hen van hoge waarde. Ofschoon zij meer beproefd worden dan anderen, zijn ze uitnemender. God achtte Hiskia hoog terwijl hij op zijn ziekbed lag. Hij verhoorde zijn gebeden en legde zijn tranen in Zijn fles. Jesaja 38:5. (Engels: *God bottelde zijn tranen*) Toen Job vol van etter en zweren was, was hij dierbaar bij God. Job op de mesthoop was uitnemender dan Farao op de troon. God roemde over Job tegenover satan: "er is niemand evenals hij op de aarde," Job 2: 3. Een goudsmid waardeert zijn goud al ligt het in de oven. God zag uitnemendheid in de heiligen, toen zij bloedden onder hun martelingen. Porselein heeft een grote waarde ofschoon het is gebarsten. Druiven zijn lekker, al liggen ze in de wijnpers. Jezus Christus kwam aan het kruis, hoewel God Hem had uitgeroepen als Zijn geliefde Zoon, door een stem van de hemel, Mattheüs 3:1.

- c. *Wanneer de rechtvaardigen verdrukt worden onder verlating.* "De pijlen van de Almachtige zijn in mij," Job 6:4. Het Hebreeuwse woord voor 'pijl' komt van een wortelwoord dat "afgesneden" betekent, om aan te tonen dat de vergiftige pijlen onder de verlating het hart van de Psalmist doorsnijden. "Uw grimmigheid ligt op mij," Psalm 88:7; alsof hij zeggen wil: *evenals een berg van lood op mijn geest gezonken is*. In deze troosteloze staat menen de heiligen dat God hen veracht en afgesneden heeft. "*Heere, waarom verstoot Gij mijn ziel?*" Psalm 88:15. God houdt Zijn kinderen onder verlating als het ware boven het vuur der hel, daarom denken zij er ingeworpen te zullen worden. Maar Christenen, u mag smartelijk verlaten zijn, maar God acht u toch uitnemender! Sion dacht dat ze helemaal verlaten was. Doch Sion zegt, "*De Heere heeft mij verlaten,*" Jesaja 49:14. Maar in dezelfde tijd hield God haar in hoge waarde. "*Ik heb u in beide Mijn handpalmen gegraveerd,*" Jesaja 49:16. God mag het aangezicht tonen van een vijand, maar Hij heeft toch het hart van een vader. De Heere kastijdt Zijn kinderen tot hun nut, Hebreeën 12:10. Terwijl Hij hen vernedert, geneest Hij hen. Al schijnt Hij hen van Zich af te stoten, toch trekt Hij hen dicht bij Zich. Hij wil daardoor hun geloof en gebeden des te meer beproeven. God heeft alleen maar voor om de heiligen te bereiden tot de zoete omhelzing van Zijn liefde. Verlating van Hem is evenals een uitzuiverend geneesmiddel. De Heere wil sommige slechte karakterzonden uitzuiveren om daarna Zijn liefde jegens Zijn kind te openbaren. De zoete spijs wordt achter gehouden totdat het geneesmiddel zijn werk heeft gedaan.

BESLUIT

Aldus geliefden, heb ik in het kort, zover het mogelijk was, getracht de ware heiligen te omschrijven en hen uit de schuilhoeken te halen. Ik heb een kind des lichts voor uw ogen geplaatst; "*zie naar den oprechte,*" Psalm 37: 37, en hem afgeschilderd. Indien iemand, ondanks al deze buitengewone uitnemendheid van de rechtvaardigen, voortgaat in onrechtvaardigheid, die heeft de dood lief. Als zij willen roemen in hun onrechtvaardigheid zijn ze als een bedelaar die te koop loopt met zijn gebreken. Indien ze heiligheid verachten zijn ze evenals een blinde die de zon veracht.

Laten de rechtvaardigen hun bespottingen opbinden als een krans om hun hoofd en niet méér ontroerd zijn, dan wanneer een gek mens hen stond uit te lachen. "*Vertrouw op den Heeren, en wacht op Hem,*" Psalm 37:7. De tijd is nabij gekomen dat God de

onschuld van Zijn dienaren aan het licht zal brengen, nadat Hij alle tranen van hun ogen zal afgewist hebben. Hij zal de smaad van hun naam wegnemen, en dan zal deze tekst voor alle mensen erkend worden: *"De rechtvaardige is voortreffelijker dan zijn naaste."*

Einde